

**BA:MOE HOPO KUITITI TETENO
KOMOKOMO
GODOTE YONETAMO
DA:HAWAKALILAMIYA:**

Ba:moe Buka Ka:lamiholedawoeno Kalakala Komo

¹ Ba:moe hopo habalo tete tatalilo dikulihomena; Ya:su Kelisote ba:bi komokomo ebeno huiyaha: okopa:tamo ba:moe bukalo hawakalilamena. Ba: hibila, Godote ba:bi komo Ya:sutamo dopamo hawakalilamete, ba:bene ebete ebeno nopodawa na ebeno huiyaha: okodawa Yonetamo poemi, nale ba:bi atu komo ebegodone hidamo kiya:tawama:. ² Ba:bema: na Yonete kebe komo nopodawagodolo dulamimo, nale ba:bi hiya:hiya: komo ba:moe bukamo miya:tehomu, iyo, kebe tabo komokomo Godogodone natamo da:pikuli ba:gala Ya:suti natamo kebe hibi komokomo da:hawakalilami, nale ba:moe bukalo ba:bi hiliyonomo komo ama: buka ka:lamiholedawatamo olamagitamo. ³ Ba:bema: lumagiti ba:moe bukoeno tabo da:ka:lamiholemene, ebete na:kalakalamene! Ba:gala puya:te ba:moe bukoeno tabo ulihote da:papamila:hamena:, iba:te na:kalakalahamena:! Ba: hibila, Godote kebe hiliyonomo komo ba:moe bukalo da:hawakalilamena, tete tatalila ba:bi komate kikulihoma:na:.

Yonete Sa:ba:ni Sosa:tamo Nolata Tabo Doemiya:

⁴⁻⁵ Na Yonete ba:moe bukoeno tabo komokomo A:isiya hopoeno sa:ba:ni habahaboeno sose tawakaluba:tamo poelamitamo.

Ba:moe hopo tupuimihino Godote dopamo nemedenami, ba:gala ba:ma tetelo ebete bemedena, ba:gala ebete emedena emedena tetelo bemedenamene. Ba: hibila, ebena Gobogoboeni sa:ba:ni komate ebena Ko Gawadubu luta bahi dopo hapulu la:mota:hana. Ba:gala ebena hibi komo hawakalimidawa ba: Ya:su Kelisotela, ebe ba: hoe ipuwane da:mahiguya: ba:be Dopodawala, ba:gala ebe hopo haboeno hiliyonomo koko gawadubuino Namutudawala. Ba:bema: wadiyala malemale komo ba:gala hete komote la: hibima: midipi ipuwalo na:pola:namena:, mabu ba:bi netewa komate Godogodone ba:gala ebena Gobogobogodone ba:gala Ya:sugodone la:tamo puluhukuna.

Ba: hibila, Ya:suti a malemalelo emalagidoloena, ba:gala ebete ha:kiya ebena hawa:mo a aeno kuba ododili ipuwane uluhukua:tete, ⁶ ebena Ko Gawadubu habanapima: a:midiya:, ale emedena tetelo ebena Nabiwi Godokono oko kowatinama:. Ba:bema: wadiyala konomo awagaha komo ba:gala konomo helo komote Ya:su Kelisogodolo emedena emedena tetelo na:pola:namena:! Ba:moe tabo hibinomola, ba:ba:la!

⁷ Mu numitota:la:, ebete hawai ipuwado puluhukuta! Ba:bema: hopo habanapi hiliyonomate ebe ibino baida:mo kumima:na:, ba:gala

puya:te ebe ba anakapumi tabilo kibila:mo daho-
hamiduya: iba:te ebe ba: atumu kakumima:na:,
iyo, ba:moe hopo konomolo demedehona ba:bi
tawakalubi hiliyonomate ibino hiya:hiya: tama
kapiyuimi ipuwalo ebe eba toleme konomamo
ba:bo kihimitama:na:. Ba:bema: wadiyala ba:be
tetete hibilo nuluhukamene!

⁸ Kodawa Godote na:goena, “Na ba: Mab-
ula ba:gala na ba: Kuititila!” Ba: hibila, ebe
Helonomodawala, ebete ba:moe hopo tupuimi-
hino dopamo nemedenami, ba:gala ebete ba:ma
tetelo bemedena, ba:gala ebete emedena eme-
dena tetelo bemedenamene!

*Yonekono Baiditi Hiya:ma: Ba Eda:hame
Ya:suku Dumiya:*

⁹ Na ba: Yonetela, a hibima: midipino
badininipala ipuwalo na ba: ekawi etala. Iyo,
na ba:gala la:, a ba: puya:te Ya:suku ta:mata
mabuma: koko temeteme ipuwalo kapimilo
demedehonama: ba:bi tawakalubila, huiyatiya a
ebeno Ko Gawadubu habanapima: ba eda:hana
aeno tepo ipuwa kodakoduilamete heloha:ma:
keda:hanaha:.

Ba: hibila, nale Godokono tabo komokomo
ba:gala Ya:sukunu hibi komo tawakaluba:tamo
dolamaginakomo, ba:bema: Loma gabomana:te
na lawenete kehaha: kolomoeno Pa:tamoso
haka deha:potoamo oenamiya: nale naeno
kuba huiyama: oko ba:bolo konowatinama:.

¹⁰ Ba:bene eta tetelo, ale kebe hegelalo Kodawa
Ya:suku dadikuminakoma:, ba:be hegelalo ebena
Gobogoboeno heloamo naeno baiditi hiya:ma:
deda:hanami naeno ginimi hapulu ebena tabo

madodo konomo bulimo, gebole diyamo keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. ¹¹ Ebete natamo ba:ma ka:na goi, “Ama:le naeno heloamo dulamenakomena: ba:bi komo hiliyonomo kapiya bukamo miya:tehote, ba:bene ba:be buka Epesese ba:gala Samena, Pegamama ba:gala Tayataila, Sadisi ba:gala Piladelapiya ba:gala Lodosiya, ba:moi sa:ba:ni habahabamo noemiya: ibi ipuwalo demedehona ba:bi sose tawakalubi hiliyonomate koka:lamiholema:.”

¹² Ba:bene pote natamo tabo da:goi, nale ba:be dawa umima: dohobiguimo, huiya koko golodo alo sa:ba:ni ba ulamita ¹³ ibi tetenomolo ebete la:nalo ba:bo umimo. Ba:be dawoeno holoholo ba: hopo lumagino holoholo huiyala, ba:bene ebete da:puli ba:be ga:ga: kalikote haka ologi, ba:gala ebena bodolo tetelo ditama:nui ba:be kawali ba: huiya konomo golodo ilinala. ¹⁴ Ba:bene ebena wato ba:gala hinibo keyakeya hibinomola, alomoeno a:la:mina keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala, ba:gala ebena baiditi koe powamo wamotemeti. ¹⁵ Ba:bene ba:be dawoeno natote alonomoma: eda:hami, iyo, okodawate hiya:nomo auli ilinoeno dalowa: koa:mo demadolamemene, ba:bene koe ipuwane uluhukutiti kalikamo ba meteteho a:la:minanomoma: da:midinako, ebena natote ba:ba ka:na a:la:minalemiti, ba:gala konomo beyate da:goenapenanako ebena tabo madodo ba: ba:ba ka:nala. ¹⁶ Ba:bene ebena tu hapu kokotolo sa:ba:ni oloki na:pola:ma:nui, ba:gala ebena tabo ipuwane kiyokiyo giha giliti puluhukui, ba:gala hegela tuli tetelo hegellate

keba ka:na ka:la:minutanako ebeno holoholoeno a:la:mina ba: ba:ba ka:nala.

¹⁷ Ba:bema: nale ba:be Kodawa dumimo, nale ebeno nato mabamo dito guimo, hoe lumagi keba ka:nala:ka: ba:ba ka:na. Ba:ba tetelo ebete ebeno tu hapu kokotamo na ba ologini na:goi, “Ama: akatoletola:la:, na ba: Mabula ba:gala na ba: Kuititila. ¹⁸ Iyo, na ba: emedena tetelo demedenamo ba:be Kodawala, mabu nale da:hoyia:mo ka:ka: gala a:kalawiya:mo, ba:be ka:ka:te emedena emedena tetelo a:kawibonamene, ba:bema: nagodolo helo konomo bitana nale Ha:lahapino Haboeno gigiho a:hiya:midate komo tawakalubi ba:bamo konoelamema: ba:gala komo tawakalubi ba:be haba ipuwane ka:ka:mo kuluhukulatelema:.

¹⁹ Ba:bema: wadiyala ama:le nagodolo dulamemena: ba:bi hiliyonomo komo bukamo na:miya:tehuya:, iyo, kebe komate ba:ma tetelo dikulihomena: ba:gala galane tetelo dikulihomena: ba:bi komokomo hiliyonomo amia:no bukalo na:hawakalilamiya:.

²⁰ Ka:lo ama:le naeno kokotolo dulamita ba:moi sa:ba:ni oloki, ba:gala na tetenomolo da:la:namo ba:moi sa:ba:ni golodo alo, ba:bi netewa komoeno ipuwate hopo habanapa:tamo awalelalo pola:na. Huiyatiya numa:, ba:bi komoeno ipuwa nale ama: ba:ma ka:na iya:tumimata, sa:ba:ni oloki ba: A:isiya hopoeno sa:ba:ni sose kapiyuimipino nopopila, Godote ba:bi nopopi ya:lo oelamiya: iba:te ba:bi sose tawakalubi hidamo kobuiya:minalenama:, ba:gala sa:ba:ni alo ba: ba:bi sa:ba:ni habahaboeno hibima: midipino hiya:hiya: kapiyuimila.”

2

Ya:suti Epesese Sose Tawakaluba:tamo Tabo Doemiya:

¹ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Epesese sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:.

Na ba: sa:ba:ni oloki tu hapu kokotamo uwatedawala, ba:gala na ba: sa:ba:ni golodo alo ipuwalo pata:dawala, ba:bema: nale la: Epesese hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ² La:le dododilinakoma nale ba:bi komokomo iya:tawala, ba:ma ka:na la:le kodakoda oko ba owatina temeteme duwatanakoma, la:eno tepo ipuwa kodakoduilamete heloha:ma: a:keda:halemata. Ba:gala na iya:tawala, la:le kuba ododilipino komo ubiha:ma: ba eda:hana, puya:te ibi ha:kiya ibi naeno oelamepima: ha:da amiho gabodo da:ga:ana, la:le ibino komo hidonomamo ulamelelamete ibino ha:da amiho komo ba:bo hawakalilamenakomata. ³ Iyo, la:le na mabuma: koko temeteme ba uwatena, huiyatiya la:eno tepo ipuwa kodakoduilamete naeno oko owatima: heloha:ma: keda:hanaha:.

⁴ Na huiyatiya la:godolo ba:moe kapiya modoboha: komo buminamo, la:le dopamo tetelo etate eta malemalelo konomamo keba ka:na kemalagidolonakuima, la: ba:be komo a:miya:puimata. ⁵ Ba:bema: numa:la:, la:eno hibima: midi ipuwalo la: guditi kebe hido

komo da:miya:puima, ba:be komo gala ke-malagidolote la:eno kuba ododili ipuwane oho-bila:te, la:le dopamo dododilinakuima ba:bi hidohido komo ododili gala na:katupuimiya:la:. Ba: hibila, la:le kuba ododili ipuwane oho-bila:heno, nale pete la:eno kuba huiya la:tamo ba pikalame la:eno alo gobogobamo dito kopi-hatelamema:nemata.

⁶ Huiyatiya numa:la:, kapiya komote la:godolo modobolo ditana ba:be komo ba: ba:ma ka:nala, puya:te Nikolayasiko ta:matapima: deda:hana, la:le ba:bi kuba ododilipino komo ubiha:ma: konomamo eda:hanamata, nale ibino komo ubiha:ma: keba ka:na keda:namo ba:ba ka:na.

⁷ Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulua:! Ba: hibila, puya:te ibino hibima: midi ipuwalo wato kikipo da:lawemena:, nale iba:tamo modobo tabo kogoema:nemo, iba:te Godokono Pali ipuwalo da:la:na ba:be kehoeno wiboha: ka:ka: gao konahama:.”

Ya:suti Samena Sose Tawakaluba:tamo Tabo Doemiya:

⁸ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Samena sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:.

Na ba: Mabula ba:gala na ba: Kuititila. Nale da:hoiya:mo ka:ka: gala a:kalawiya:mo, ba:bema: nale la: Samena hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ⁹ La:le na

ta:mahene mabuma: koko temeteme ipuwalo demedenama, nale ba:be komo iya:tawala. Ba:gala na ba:moe eta komo iya:tawala, la:le ilinaheno dito demedenama huiyatiya la: Godokono Hunu Habalo dogodogopima: eda:hanamata. Ba:gala puya:te ha:da amiho gabodo ibi ha:kiya ibi Yunapima: ga:lalo la: kuba ododilipima: da:ka:lamina, nale ibino kuba tabo ga:la komo iya:tawala, iyo, ibino komo ba:ma ka:nala, ibi ba: Saitanakono kapiyuimi tawakalubila, Godokonoha:
¹⁰ Ba:bema: la:le tete tatalilo da:lawema ba:be ko temetemema: akatoletolehala:. Ba:hibila, Saitanakono okopa:te komo la: du genamamo da:niya:hekemena:, ba:ba tetelo Godote la:eno hibima: midi komo pawiholelo ba:ma ka:na kulamelelamema:na:ta, da:hibila: o da:hibiha:. Ba:bene la:le na ta:mahene mabuma: ta:ni hegelalo koko temeteme ba uwate, la:eno hibima: midi ipuwalo kodakodalo na:la:mota:hanuya:la:. Diyala, la: komopi na mabuma: da: neha:lahoma, huiyatiya nale la:tamo wiboha: ka:ka: huiya ba:bo kikalamera:nemata.

¹¹ Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulua:! Ba:hibila, puya:te ibino hibima: midi ipuwalo wato kikipo da:lawemena:, iba:te Koe Haboeno hoe temeteme a:kiya:tawahamena:, ba:be habalo hibima: midihapino ha:laha gobogobate hoe temeteme ipuwamo gala kakanogomoma:na:.”

Ya:suti Pegamama Sose Tawakaluba:tamo

Tabo Doemiya:

¹² Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Pegamama sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:

Na ba: kiyokiyo giha gila:go dawala, ba:bema: nale la: Pegamama hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ¹³ La:le kebe habalo demedenama ba:be haboeno komo na iya:tawala, ba:ma ka:na ba:be habanapa:te Saitanako ibino ko gawadubuma: midina. Huiyatiya la:eno komo hiya:nomola. La:le na kodakodalo lawenelo na hibima: ba midinina heloha:ma: keda:hanaha:, ba:bema: naeno tabo hibilo dolamaginakui, ba:be dubu A:ntapasiko Saitanakono habanapa:te ebe lawete danakapumi, la:le ba:be komo umiti la:eno hibima: midi komo kamiya:paha:.

¹⁴ Na huiyatiya la:godolo kapiyakapiya modoboha: komo bulamenamo. Dopo komo ba: ba:ma ka:nala, la:eno hibima: midi kapiyuimi ipuwalo komopa:te kuba ododidawa Ba:ilamakono iya:tulame gabodo ebe beta:matana. Iyo, Isalaelanapino iniwali tetelo ba:be dawate Ko Gawadubu Balakako biya:tumiya:, ebete naeno tawakaluba:go ba alaholoho ibi Saitanakono gubi ipuwamo komagatalema:. Ba:bema: Balakate ibi ba:ma ka:na kubahilamiya:, ebete ibi kuba gabamo emogabuilmelo hibima: midiha:pa:te ida:da:lino gobogobo ba adikulame hawa:goeno ilina iba:tamo dikalamiya:, naeno tawakaluba:te ba:be katene

ba:bo nahuya:. Ba:be atu tetelo iba:te ibino kuba ubi komamo ba papamila:ha, bohelemele pilo komo ba:gala kamenakamena pilo komo ba:bo ododiliya:.

¹⁵ Ba:gala la:eno eta kuba komo ba:ma ka:nala, komo la: Nikolayasikono kuba iya:tulame gabodo wapata:lamenamata.

¹⁶ Ba:bema: wadiyala la: la:eno kuba ododili ipuwane nohobila:la:, mabu hibila, la: ipuwalo puya:te natamo gala ohobila:heno, tete tatalila nale pete naeno tabo ipuwane da:puluhukuna ba:be giha gila:mo ibi kopalukulima:nemo.

¹⁷ Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulua:! Ba: hibila, puya:te ibino hibima: midi ipuwalo wato kikipo da:lawemena:, nale Godokono awalela ipuwalo ditana ba:be baa: iba:tamo kikalamema:nemo, ba:be ka:ka: baeno eta mahilo ba: ma:nala, ba:gala nale ibi hiliyonomatamo keyakeya nakola hegehege ibino uliuli mahilagoeno kikalamema:nemo. Ba:ba tetelo ibi ipuwalo komopa:te iya:tawahaheno, etate ebena mahilagoeno nakola kalawe, etate ebena mahilagoeno nakola kalawe, iba:te ba:ba ka:na ba ewagele ibino hido huiya nagodone ba:bo kuwatema:na:.”

Ya:suti Tayataila Sose Tawakaluba:tamo Tabo Doemiya:

¹⁸ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Tayataila sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:.

Na ba: Godokono Gudula, naeno baiditi koe powamo wamotenamena ba:gala naeno natote alonomoma: eda:hanamena, iyo, okodawate hiya:nomo auli ilinoeno dalowa: koa:mo demadolamemene, ba:bene kalikamo metetehote a:la:minanomoma: da:midinako, naeno natoeno a:la:minale komo ba: ba:ba ka:nala. Ba:bema: nale la: Tayataila hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ¹⁹ La:le dododilinakoma nale ba:bi komokomo iya:tawala. Iyo, la:eno malemale emalagidolo komo, ba:gala la:eno hibima: midi komo, ba:gala la:le natamo oko dowatihonama ba:be komo, ba:gala temeteme ipuwalo la:le la:eno tepo ipuwa da:kodakoduilamenama ba:be komo, nale ba:bi komo hiliyonomo iya:tawala. Ba:bema: hibila, la:le ba:ma tetelo dododilinakoma ba:moi hidohido komate la:le dopamo dododilinakuima ba:bi hidohido komo ba: na:gogolena.

²⁰ Na huiyatiya la:godolo kapiya modoboha: komo buminamo, la:le kuba Ko Gawa Kamena Yesebelakono kuba ododili komo dito ulama:tepalemenakomata. Ebe ha:kiya ebe Godokono ukui hawakalimidawama: ha:da amiho gabodo goena, ba:bema: ebete ba: ba:ba ka:na naeno komo huiyaha: okopi kuba gabamo emogabuilamena. Iyo, komo iba:te ebeno iya:tulame komamo ba papamila:ha bohelemele pilo komo ba:gala kamenakamena pilo komo ba:bo ododilinaka, ba:gala hibima: midiha:pa:te ida:da:lino gobogobo adikulamelohawa:goeno ilina dikalamenaka, komo iba:te ba:be katene dito nahanaka. ²¹ A:iye, nale ba:be

kamenatamo tete ikamenapimo ebete ebenu
 kuba ododili ipuwane natamo kohobigama:
 huiyatiya ebe ubihinola dubu bilibila:go pata:
 komo miya:pa! ²² Ba:bema: mu numitota:la:
 ebenu kuba ododili mabuma: nale ko tawetawe
 ebetamo konoemema:nemo, ba:gala eba:go
 kateneno kuba ubi gabodo da:wapata:lamena
 nale ba:bi dubu bilibila:tamo koko temeteme
 komo atumu kakikalamema:nemo, iyo, iba:te
 ibino kuba ododili ipuwane ohobila:henu
 ba:be huiyate iba:tamo kopema:ne. ²³ Ba:
 hibila, puya:te ba:be kamena da:ta:matana
 nale ibi kanakapulamema:nemo, ba:bema:
 sose tawakalubi hiliyonomate ba:moe komo
 kiya:tawahama:na:, nale tawakalubino tepo
 ipuwoenu ukui iya:tawanomola, ba:gala nale
 ibi hiliyonomoenu komo ba anagilamelelame
 huiya iba:tamo modobolo kikalamema:nemo.

²⁴ Huiyatiya kalakala konomola,
 komo la: Tayataila hibima: midipa:te
 Yesebelakono ha:da amiho iya:tulame
 komamo kapapamila:hanaha:, ba:bema:
 ebenu ta:matapa:te kebe iya:tawa komokomo
 Saitanakono ugumuili komoma: da:ga:lanu,
 la:le ba:bi kuba komokomo la:enu ukuia:mo
 iba:godone kuwatanaha:. Ba:be mabuma:
 naenu kalakalate la:tamo hibilo ba itanu,
 ba:moe tutumu tabo kapiyanomo la:tamo
 ikalamemata, ²⁵ wadiyala la: la:enu
 hibima: midi komokomo kodakodalo
 na:watila:mota:nala: naenu pe kuitita:mo.
²⁶⁻²⁸ Ba: hibila, puya:te ibino hibima: midi
 ipuwalo wato kikipo ba lawenu naenu pe

kuitita:mo natamo da:papamila:hanakomena:, nale iba:tamo Huli Oloki ba:gala konomo helo ikalamete, ba:bene iba:te hopo habanapi hiliyonomoeno watowatopima: beda:hanamena:. Iyo, iba:te helo konomo kolawema:na:, nale Nabiwi Godogodone helo keba ka:na ka:lawiya:mo ba:ba ka:na, ba:bene hopo habanapi ipuwalo puya:te ebeno tuputupu emede komamo papamila:ha ubiha:ma: deda:hana, iba:te ba:bi kuba ododilipa:tamo huiya ba ikalame auli kukamo ba:bo kalukulima:na:. Ba: hibila, lumagiti gebetamo ododi kalili hopamo da:da:na keba ka:na ka:ta:ta:pula:hanako, kebe dawate naeno okopa:tamo papamiwata ubiha:ma: deda:mene, ebete ba: ba:ba ka:na dito kokubama:ne.

²⁹ Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulua:!”

3

Ya:suti Sadisi Sose Tawakaluba:tamo Tabo Doemiya:

¹ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Sadisi sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:.

Na ba: sa:ba:ni oloki uwatedawala, ba:gala Godokono Gobogoboeno sa:ba:ni komate naeno ubi komamo a:papamila:halenaka, ba:bema: nale la: Sadisi hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. La:le

dododilinakoma nale ba:bi komokomo
 iya:tawala, ba:ma ka:na komopa:te la: hibi
 ka:ka:go nemedenamo ga:lana, huiyatiya
 hibi komo ba:ma ka:nala, la: la:eno
 hibima: midi ipuwalo ya:lo a:ha:lahuimata!
² Ba:bema: ha:lahapa:la:, wadiyala la:
 nagodolo ka:ka: gala kalawete la:eno emede
 ipuwalo da:ha:lahana ba:bi komokomo
 na:kakodakoduilama:la:, mabu nale kebe
 Kodawatamo da:papamiwatanamo, ba:be
 Godote la:eno hibima: midi oko owatiho komo
 dulamelelamena hidohidoma: kagoenaha:.
³ Ba:gala naeno okopa:te la: kebe komokomo
 kiya:tulametanakui, wadiyala la: ba:bi komo
 gala ba kemalagidole la:eno kuba ododili
 ipuwane ohobila:te ba:bi iya:tulame komamo
 gala na:kapapamila:hala:. Huiyatiya la:le
 nagodone ka:ka: gala laweheno, la: iya:tawaha:
 tetelo nale la:tamo kuba huiya ikalamema:
 kopema:nemo, pilo dubuti tawakalubino ilina
 uwatema: keba ka:na ka:penako ba:ba ka:na.

⁴ Huiyatiya Sadisi hibima: midipa:la:,
 la: ipuwalo kapiyakapiyate kuba ododili
 komokomo kiya:tawahanaha:. Ibino tuputupu
 emede komokomo ba: hidohido dalowa:ha:
 kaliko huiyala, ba:bema: iba:te naeno Ko
 Gawadubu habamo da:nikulimina:, nale
 iba:tamo pupulino hidohido keyakeya ilina
 ikalamete, ba:ba tetene tupuimiti iba:te nago
 ba:wapata:lamenakomena:. ⁵ Ba: hibila,
 puya:te ibino hibima: midi ipuwalo wato
 kikipo da:lawemena:, iba:te nagodone ba:bako
 hidohido keyakeya kaliko kuwatema:na:,

ba:bene nale naeno Nabiwi ba:gala ebenu
 nopopino holoholo hapulu hawakala
 kogoema:nemo ba:bi tawakalubi ba: naeno
 hibi ta:matapila, iyo, nale ibino mahilo naeno
 Ka:ka: Bukane a:kegebolelama:mo.

⁶ Ba:bema: galagodawa, Godokono
 Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita,
 wadiyala ama: ba:be tabo nulua:!”

*Ya:suti Piladelapiya Sose Tawakaluba:tamo
 Tabo Doemiya:*

⁷ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo
 na:kagoi, “Wadiyala ama: Piladelapiya sose
 nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:.”

Na ba: Talonanomodawala ba:gala na ba:
 Hibinomodawala, ba:gala Ko Gawadubu
 Da:ibidigodolo dopamo ditanami ba:be atu
 kiti nagodolo ba:ka-itana, ba:bema: nale
 ba:be kia:mo kebe gigiho da:hiya:midamo
 eta lumagiti a:kakalapilamene, ba:gala nale
 ba:be kia:mo kebe gigiho da:kalapilamo eta
 lumagiti a:ka:hiya:midamene. Ba:bema:
 nale la: Piladelapiya hibima: midipa:tamo
 tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ⁸ La:le
 dododilinakoma nale ba:bi komokomo
 iya:tawala, ba:ma ka:na la:le naeno oko owati
 ipuwalo la:eno helote hibilo kawibonaha:,
 ba:gala na iya:tawala komopa:te na mabuma:
 koko temeteme la:tamo dikalami, la:le naeno
 iya:tulame komamo ba papamila:ha hibima:
 midi komo kamiya:paha:. Ba:bema: na la:tamo

gigiho a:hiya:midalamemata, etagodolo helo kitanaha: gala kakakalapilama:.

⁹ Mu numitota:la:, puya:te ibi ha:kiya ibi Yunapima: ha:da amiho gabodo da:ga:lana, ibi ba: Saitanakono kapiyuimi tawakalubila, Godokonoha:. Ba:bema: nale ba:bi ha:da amihopi uwatete la:tamo komagahelama:nemo iba:te la:eno nato mabamo kopepapamila:halema:, iyo, ba:moe ododi komodo nale ibi ba:ma ka:na kiya:tulamema:nemo, nale la: malemalelo konomamo demalagidolenama.

¹⁰ Ba: hibila, la:le na ta:mahene mabuma: temeteme ba uwate huiyatiya la: naeno tabamo papamila:hate heloha:ma: keda:haha:, ba:be mabuma: nale hopo habanapi kubahilamema: da:poelamemo, ba:bi kokonomo temeteme ipuwalo nale la: ba itagua:midale la:eno hibima: midi komote a:kakubakubahamena:.

¹¹ Iyo, tete tatalila nale hopo habamo kopema:nemo, ba:bema: wadiyala la: la:eno hibima: midi komokomo kodakodalo na:watila:mota:nala:, etate la:eno hidohido huiya pilo gabodo uwatelamekapoma:.

¹² Ba: hibila, pote ebeno hibima: midi ipuwalo wato kikipo da:lawemene, nale ebe lawete Godokono genama eteno hido aboma: ba midi ba:bo kamima:nemo, ba:bene ebete ba:be genamoeno aboma: ba la:na emedena emedena tetelo etate ebe a:kamagubutinamene. Ba:gala ba:be lumagi kawagaminanama: nale naeno uli mahilo ba:gala naeno Kodawoeno mahilo ba:gala ebeno Ko Gawadubu haboeno mahilo

ebe hunamo komiya:tema:nemo. Ba: hibila, naeno Kodawa ba: Godotela, ba:gala uli Yelusalema habate ebeno Ko Gawadubu habama: keda:ma: Hunu Habane ba:moe hopamo kopihitigama:ne.

¹³ Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulia:!”

Ya:suti Lodosiya Sose Tawakaluba:tamo Tabo Doemiya:

¹⁴ Ba:bene Kodawate tabo gala natamo na:kagoi, “Wadiyala ama: Lodosiya sose nopodawatamo tabo ba:ma ka:na noema:

Na ba: Godokono Kuititi Tabo Olamagidawala, ba:gala na ba: Godokono hibi komo hidonomamo da:hawakaliminamo ba:be dawala. Ba:gala Godote ba:moe hopoeni ilina hiliyonomo dododiliya:, na ba:be oko owati komoeno Helo Mabudawala, ba:bema: nale la: Lodosiya hibima: midipa:tamo tabo ba:ma ka:na olamagitamo. ¹⁵ La:le dododilina koma nale ba:bi komokomo iya:tawala, ba:ma ka:na la:eno hibima: midi ipuwalo la: gibagiba ba:gala otanotano tetenomolo pola:namata. O sose tawakaluba:la:, naeno ubi konomamo itana la: koenomoma: neda:huya:la:, huiyatiya la: ubiha:ma: deda:hanama wadiyala la: na miya:panete gibagibanomoma: neda:huya:la:!

¹⁶ Ba: hibila, mabu la: la:eno ododili ipuwalo gibagibadopoma: eda:hanamata, ba:be mabuma: nale la:

hiliyonomo naeno tabo ipuwane gobogobamo
konedaloa:pa:midalema:nemata!

17 O sose lumagi, ama: ba:ma ka:na
goenata, 'Na dogodogodawala ba:gala na ilina
hiliyonomo modobolo uwatenamo, ba:bema:
eta awae komote natamo a:kapa:mene.'
Huiyatiya amia:no tabo goe ipuwalo ama:le
amia:no hibi komo kiya:tawanaha:, ba:ma
ka:na ama: ilinaheno halipa gudumu
emedenata ba:gala galane tetelo ama: atumu
awae ipuwalo kolutama:na:ta. Iyo, naeno
umi ipuwalo ama: dogodogodawaha:, ba:gala
ama: kikipuiya pata:nata, ba:gala ama: baidi
tamihodawalata. 18 Ba:bema: nale naeno
hido ukui komamo ama: bikiyamemata,
ama:le natamo pete, nale tawakaluba:tamo
kolowamima: da:midilinakomo ba:bi hidohido
ilina huiyamo na:puwatiya:. Iyo, ba:
ba:ba ka:na ama:le dogodogodawanomoma:
keda:ma:, wadiyala ama: hido golodo ilina
nagodone na:pelawiya:, nale ba:be golodo
koelo hido a:la:minanomoma: a:midimo.
Ba:gala ama:le kikipuiya emede hilopo komo
komiya:pama:, wadiyala ama: hidonomo
keyakeya kaliko nagodone na:puwatiya:.
Ba:gala ama:le amia:no tamiho baidi
kohiduulamema:, wadiyala ama: abutilameno
hido mulamula nagodone na:pelawiya:.
19 Ba:bema: ama: ba:moe naeno taboma:
ubiha:ma: akeda:la:, huiyatiya amia:no hibima:
midi komo kodakoduimiti kuba ododili
ipuwane natamo hibinomolo nohobiguya:,
mabu hibila, nale kebe gugudi malemalelo

demalagidolenamo, ba:bi guguda:te naeno hibi gabo kiya:tawahama: nale komo tetelo ibi a:kiyahalamenakomo ba:gala komo tetelo ibi temeteme komamo iya:tulamenakomo.

²⁰ Mu numitota:la:, na gigiho tetelo putiti gigiho bepanakamitamo, ba:bema:lumagiti naeno tabo uliti natamo gigiho da:hiya:midamene, na ebetamo a:pa:gate, ba:bene ebe ba:gala na, a baa: kapimilo konahama:nema:.

²¹ Ba: hibila, puya:te ibino hibima: midi ipuwalo wato kikipo da:lawemena:, nale iba:tamo helo kikalamema:nemo iba:te naeno Ko Gawadubu luta bahilo nago kogagahidima:, dopamo nale wato kikipo da:lawiya:mo, ba:ba tetelo nale naeno Nabiwa:go badi kemedehoma: ebete helo natamo keba ka:na kikanamiya: ba:ba ka:na.

²² Ba:bema: galagodawa, Godokono Gobogobote sose tawakaluba:tamo dolamagita, wadiyala ama: ba:be tabo nulia:!”

4

Yonete Godoko Ebedo Ko Gawadubu Emede Bahilo Lutalo Dumiya:

¹ Ba:bene Kodawagodone ba:moi hiliyonomo komo uliho da:wibohui, ba:ba tetelo naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Hunu Haboeno gigiho ya:lo a:hiya:mida ba:bo umimo.

Ba:bene nale dopamo dulimo ba:be atu tabo madodote natamo gala na:kapi, ba:be tabo ba: geboleno diyamo keba ka:nala:ka:

ba:ba ka:nala. Ba:bema: nale tabo ba:ma ka:na ulimo, “Ama: natamo na:podola. Tete tatalilo da:pikulihomena: ba:bi komokomo nale ama: kiya:tumihoma:nemata.” ² Ba:ba tetelo Godokono Gobogoboeno helote na hunamo ba pihitiga, nale Kodawa ebenu Hunu Haboeno Ko Gawadubu emede bahilo lutalo ba:bo umimo. ³ Ba:be dawoeno Ko Gawadubu luta bahi a:la:mina ilaguiti a:bega anagogobeya:midadigui, ba:gala ebenu holoholo alonomoma: eda:mi, hegelate konomamo ba a:la:minuta hidohido gedo nakola ba:gala hawihawi nakola iba:te keba ka:na ka:la:minalitanaka ba:ba ka:na. ⁴ Ba:gala nale komo 24 koko gawadubuino gagahidi baha:te Kodawoeno luta bahi anagogobeya:midalo pola:nalo kanulamimo, ba:bi gagahidi bahi hunamo 24 Watowatopa:te gagahidiya:, ba:ba:te keyakeya kaliko pupuliti ba:gala koko gawadubuino golodo pake ilina watamo akapupuliya:. ⁵ Ba:bene Kodawoeno luta bahini alomoeno hiya:hiya: ga:lawatahale komo ba:gala hegela a:la:wa:hiyahale komate ikulihutiya:, ba:gala ba:be luta bahi dopo hapulu sa:ba:ni wuiki alo pa:tiho na:pola:nuya:, ba:moi alo ba: Godokono Gobogoboeno sa:ba:ni komokomola. ⁶ Ba:bene Kodawoeno luta bahi dopo hapulu alonomo beya bobo konomote itanui, ba:be beyoeno a:la:mina hidonomola.

Ba:ba tetelo nale Kodawoeno luta bahi tametamelo Hunu Haboeno netewa-netewa Hiya:nomo Helohelo Nopopa:te la:mota:hanalo kulamimo, ibino holoholo hapulu ba:gala ginimi hapulu baidi hiliyonomate pola:lama:nui. ⁷ Ibi ipuwalo dopo nopodawoeno holoholo ba: layono-

gaha huiyala, ba:gala etoen holoholo ba: kalitagoeno kau-goeno holoholola, ba:gala etoen holoholo ba: hopo lumagino holoholola, ba:gala kuititi nopodawoeno holoholo ba: alomo hunudu da:puilanako ba:bako wali holoeno holoholola.
⁸ Ba:bi netewa-netewa Hiya:nomo Nopopi ba: patamagopila ba:gala baida:gopila, ba:bema: iba:godolo sikisi patamuti pola:lama:nui, ba:gala ibino baidi hiliyonomate hunu tamalo ba:gala ipuwa hapulu atumu na:kapola:lama:nui. Ba: hibila, hegela du hiliyonomolo iba:te Kodawa adikumi ekelalameheno, nale ibino tabo madodo ba:ma ka:na ulimo,

“Kodawa Godoko ba: Helonomodawala,
 ebe ba: talonala, iyo, ebe ba: talonomola,
 ebe ba: talonomodawala!
 Kebe dawate dopamo demedenami,
 ba:gala ba:ma tetelo demedena,
 ba:gala emedena tetelo demedenamene,
 ebe ba: ba:be Ka:ka:dawala!”

⁹ Ba: hibila, ba:be Kodawate emedena emedena tetelo ebena Ko Gawadubu emede bahilo da:lutamene, ba:be mabuma: ba:bi Hiya:nomo Nopopa:te ebe adikumi ekelalameheno, ebe ba awagaminana ebena mahilo hunamo adipatelo kalakala tabo ebetamo ba:bo ga:lanaka. ¹⁰ Iyo, mabu Kodawate emedena emedena tetelo ebena Ko Gawadubu bahilo da:lutamene, ba:bema: Hiya:nomo Nopopa:te ebe ba adikumina atu tetenomolo ²⁴ Watowatopa:te ibino watamo da:pupulinaka, iba:te ba:bi koko gawadubuino pake ilina Kodawoeno luta bahi dopo hapuamo

ba niya:heke, ibino holoholo hopamo miya:tete
ebe adikumilo ba:ma ka:na ga:lanaka,

11 “Aeno Kodawa Godo,
wadiyala Hunu Haboeno nopopi ba:gala
tawakalubi hiliyonomate ama: nawagamina-
mena:ta,
ba:gala amia:no mahilo hunamo nadipata:mena;
ba:gala amia:no helo komamo
na:papamila:hamena!
Mabu hopo ba:gala alomoeno ilina hiliyonomo
ama:le ododiliya:ta,
iyo, amia:no ubi komodo
ba:moi ilina hiliyonomate ikulihuya:!”

5

*Godokono Sipi:goe Deha:poto Kapiyate
Mokopa:mida Pepa A:hiya:mida Modobola*

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami
ba:be komote wiboheno, Kodawate ebena Ko
Gawadubu emede bahilo ba luta, nale ebena tu
hapu kokotolo mokopa:mida pepa ba:bo umimo,
dopamo lumagiti ba:be pepoeno ipuwa hapuamo
ba:gala hunu hapuamo tabo komokomo
miya:tete, ba:bene ebete mokopa:midate sa:ba:ni
hala:mo dito matuhumihuya: ² Ba:gala nale
Godokono helonomo nopodawa eta bekumimo,
ebete ebena tabo madodo hunamo adipatelo
na:goi, “Kebe dawate modobola:ka: ba:moe
mokopa:mida pepoeno hale iya:hiliti, pepoeno
tabo komokomo ulameholema:?” ³ Huiyatiya
ba:ba tetelo Godokono Hunu Habalo ba:gala
hopo habalo ba:gala Ha:lahapino Habalo eta

modobo lumagiti kalutaha: ba:be mokopa:mida
pepa a:hiya:midate pepoeni tabo komokomo
ulamema:.

⁴ Ba:bema: hibila, ba:moe komoma: nale
konomamo ihimo mabu eta modobo lumagiti
kalutaha: mokopa:mida pepa a:hiya:midama:.

⁵ Ba:ba tetelo 24 Watowatopi ipuwalo etate
natamo na:goi, “Ama: kihitala! Numa:,
Yuda gudawoeno Layono-gahate ba:luta! Ebe
Da:ibidikono galanepi ipuwalo Ko Gawadubuma:
eda:na, ba:gala ebete wato kikipo ya:lo a:lawiya:
Ba:be mabuma: ebete modobola ba:moe
mokopa:mida pepoeni sa:ba:ni hale iya:hiliti
pepa a:hiya:midama:.”

⁶ Ba:bema: nale Ko Gawadubuino luta bahi
tamelo Sipi-goe Deha:poto la:nalo umimo,
ba:gala netewa-netewa Hiya:nomo Nopopa:te
24 Watowatopa:go ebe anagogobeya:midalo ba
pola:na ba:bo kulamimo. Ebe ba: tawakaluba:te
danakapumi ba:be Sipi-goe Deha:poto keba
ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. Ebe sa:ba:ni
kalitagoenola ba:gala sa:ba:ni baida:gola,
ba:bema: hibila, ba:bi sa:ba:ni kalita ba:gala
sa:ba:ni baidi ba: Godokono Gobogoboeno
sa:ba:ni komokomola, ebete ba:be Gobogobo ya:lo
tetelo hopo haba konomamo a:poemiya:. ⁷ Ba:ba
tetelo Sipi-goe Deha:potote Ko Gawadubuino
luta baha:mo tote ebena tu hapu kokotone
mokopa:mida pepa ba:bo nelawi. ⁸ Ba:bene
ebete ba:be komo dododi, ba:ba tetenomolo
netewa-netewa Hiya:nomo Nopopi ba:gala 24
Watowatopi iba:te ibino holoholo hopamo ba
miya:te ebe ba:bo adikumiya:. Ba:bene nale

Watowatopino komo ba:ma ka:na umimo, ibino kokotolo dolopo ba:gala golodo kalili ba:bi ilina netewate pola:lama:nui, ba:bi golodo kalili ipuwalo hidohido nibo ilina tabotabohonomola, ba:bi hidohido nibo ilina ba: hibima: midipa:te toetoe tabo Godotamo dolamagiminaka ba:bi tabo komokomola. ⁹ Ba:bene iba:te Sipi-goe Deha:poto adikumima: uli ohale ba:ma ka:na alapihuya:

“Ama: kapiyate modobola
 mokopa:mida pepa lawete pepoeni hale
 iya:hilima:
 mabu tawakaluba:te ama: danakapumiya:la,
 ba:ba tetelo ama:le Godoko kokalakaluim-
 ima:
 ibi Saitanakono du genamane uluhukulatelete
 amia:no hawa:mo ibi a:huiyahaliya:ta.
 Iyo, ama:le komo tawakalubi
 ibino hiya:hiya: tama kapiyuimi ipuwane
 ba:gala hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimi ipuwane
 ba:gala hiya:hiya: hopo ipuwane uwatete,
¹⁰ ibi Ko Gawadubu Godokono habanapima:
 a:midiliya:ta,
 iba:te emedena tetelo ebena oko kowati-
 nama:
 Iyo, ba:be mabuma: hopo haba konomolo
 komo tawakalubi hiliyonomate
 iba:tamo ba:papamila:halenakomena:”

¹¹ Ba:ba tetelo nale gala Hunu Haboeno komo nopopi hiliyonomoeno tabo madodo bekuhhuimo, ba:bi nopopi mumulunomola,

nale ibi ka:lamihole modoboha: Iba:te Ko
Gawadubuino luta bahi anagogobeya:midalo
ba pola:na, netewa-netewa Hiya:nomo Nopopi
ba:gala 24 Watowatopi iba:te ¹² ibino tabo
madodo hunamo wadiya:paa:latelelo na:ga:luya;

“Sipi-goe Deha:poto kubapa:te danakapumiya;
wadiyala tawakalubi hiliyonomate
ebeno helo komamo na:papamila:hamena;
ba:gala dogodogo ilina ebetamo ba ikameho,
ebe Muludawama: ba:gala Ha:hidawama:
na:ka:ma:mena:!
Iyo, iba:te ebena mahilo hunamo nadipata:mena;
ba:gala ebe ba awagamina,
ebetamo kalakala tabo na:ga:lamena:!”

¹³ Ba:ba tetelo Hunu Habalo ba:gala hopo ha-
balo demedehona, iyo, haka ipuwalo ba:gala
kehaha: kolomoeno beya ipuwalo ba:gala alomo
hunulu demedehona, ba:bi tawakalubi ba:gala
ka:ka: ilina hiliyonomate kapimilo da:ga:luti, nale
ba:be tabo ba:ma ka:na ulimo,

“Kodawate ebena Ko Gawadubu emede bahilo
emedena tetelo da:lutamene
ba:gala Sipi-goe Deha:poto,
wadiyala ale emedena tetelo
iba:tamo kalakala tabo ba ga:lanana,
ibino mahilo hunamo ba:wadiya:paa:latelenakoma:!
Iyo, wadiyala ale ibi ba awagaminale,
ibino helo komamo ba:papamila:halenakoma:!”

¹⁴ Ba:ba tetelo netewa-netewa Hiya:nomo
Nopopa:te na:ga:luya:, “Ba:moe tabo hibinomola,

ba:ba:la!” ba:bene 24 Watowatopa:te ibino holoholo hopamo ba miya:te Kodawa Godoko ba:gala Sipi-goe Deha:poto ba:bo adikulamiya:.

6

Sipi-goe Deha:potote Mokopa:mida Pepoen Dopo Sikisi Hale Iya:hili Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, Sipi-goe Deha:potote sa:ba:ni hala:mo matuhumiho ditanui ba:be mokopa:mida pepoeno dopo hale ditamidui, nale ba:be komo ba:bo umimo. Ba:ba tetelo netewanetewa Hiya:nomo Nopopi ipuwalo etate ebena tabo madodo hunamo adipatelo ebete alomo goewata huiyamo na:goi, “Ama: mamona:pa:!”

² Ba:bene nale ba:be tabo dulimo, keyakeyanomo oso-goe ba:gala ebena namutudawa ebe hunulu lutalo ba:bo ulamimo, ba:be namutudawoenokokotolo alaholohoeno gagaliti itanui. Ba:bene Kodawate ko gawadubuino pake ilina ebetamo dikami, ebete lawete ba:bo nuluhukui komotawakaluba:go ba nalaholoho iba:tamo helonomoma: koneda:ma:.

³ Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoeno eta hale da:kitamidui, ba:moe ba:netewanetewa tetema: ba eda: Hiya:nomo Nopopi ipuwalo eta tetedawate na:goi, “Ama: mamona:pa:!” ⁴ Nale ba:be tabo dulimo, eta oso-goete ba:bo kapuluhukui, ebe ba: hawihawinomola. Ba:bene ba:be oso-goe hunulu da:luti, Kodawate ba:be namutudawatamo alaholo gili konomoba:gala helo bikami, ebete hopo habanapa:tamo

mauba konomo ba nikalame iba:te alaholoho ipuwalo etapa:te etapi kanakapulamema:

⁵ Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoenno eta hale da:kitamidui, ba:moe ba:netewa-kapiya tetema: ba eda: Hiya:nomo Nopopi ipuwalo eta tetedawate na:goi, “Ama:mamo na:pa:!” Nale ba:be tabo dulimo, kilikilino mo oso-goe ba:gala ebena namutudawa ebe hunulu lutalo ba:bo ulamimo, ba:be dubuino kokotolo naha ilinoeno menemene ulameno ilinate itanui. ⁶ Ba:ba tetelo netewa-netewa Hiya:nomo Nopopa:te kebolo ka:la:mota:hanui, ba:be ipuwane nale hopo lumagino tabo madodo keba ka:nala:ka: ba:bako tabo madodo ba:ma ka:na ulimo, “Ama: hopo habanapa:tamo baa:wiboho komo natuya:, ba:ma ka:na iba:te kapiya kilogalama witi-laisa kapiya hegeloeno oko huiyamo ba:lawenakomena:, ba:gala netewa-kapiya kilogalama baa:nomo atumu mani konomamo ba:ka-uwatenakomena:. Ba:be mabuma: ibino komo gugudi hiliyonomate baa:ma: koha:lahama:na:, huiyatiya nale talona ama:tamo ba:ma ka:na ihatememata, ama:le ibino gala:ipi gao keha ba:gala olibi gao keha akakubahilama:la:.”

⁷ Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoenno eta hale da:kitamidui, ba:moe ba:netewa-netewa tetema: ba eda: Hiya:nomo Nopopi ipuwalo eta tetedawate na:goi, “Ama:mamo na:pa:!” ⁸ Nale ba:be tabo dulimo, ga:wega:wenomo oso-goe ba:gala ebena namutudawa ebe hunulu lutalo ba:bo ulamimo, ba:be dubuino mahilo ba: Hoetela, ba:bema: Ha:lahapino Haba umidawate ebe beta:matana.

Ba:bene Kodawate helo ibi netewapa:tamo ikalami, iba:te alaholoho komo ba:gala baa:wiboho komo, hoe tawetawe komo ba:gala helohelo ilinoeno ikuliho komo, ba:bi olalati komokomo hopo habanapa:tamo kowatama:. Ba:bema: tawakalubi hiliyonomo ipuwalo, komo netewa-netewa ipuwane eta kapiya kahoe, eta kapiya kahoe, ba:ma ka:na kewagelema:na:.

⁹ Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoenno eta hale da:kitamidui, ba:moe ba: paibo tetema: edi. Ba:ba tetelo kuba ododilipa:te Godokono tabo olamagimi mabuma: kebe tawakalubi dopamo danakapulamiya:, nale ba:bi tuputupupino gobogobo ba:bo ulamimo, Godoko owatidoloeno patapata ipuwalo iba:te na:pola:nuya:. Ba: hibila, ba:be patapata hunamo Godoko adikumipa:te hawa:goeno ilina koa:mo ba:bo miya:tenaka. ¹⁰ Ba:bene ba:bi gobogobate koamo ga:lawatahalo na:ga:luya:, “O Kodawa, ama: Helonomodawalata, iyo, ama: talonanomolata ba:gala hibidawanomoma: eda:nata! Ba:bema: puya:te a danakapua:miya:, ama:le ibino kuba ododili komo keba tetelo na:kanagilamelelameomena:? Ibino kuba huiya iba:tamo ikalamema:, wadiyala ama:le a ba emalagidoloe tete akaga:gima:tepala:!”

¹¹ Ba:ba tetelo Kodawate ibi hiliyonomatamo ga:ga:ga: keyakeya kaliko ikalameholete ibi ba:ma ka:na kiyalami, “La:le ukui bilibilima: eda:haheno tete nanekele gala na:kemeda:tepuya:la:. Ba: hibila, kuba ododilipa:te la: keba ka:na kanakapulamitiya:la, iba:te ba:ba ka:na la:eno komo hibima: midipi

ekaki kakanakapulamema:na:, mabu nale tete iba:tamo gala a:kikalamemo iba:te ba:bi kuba ododili komo kupula:lema:. Huiyatiya naeno okopi anakapulame kuititi hibilo da:lawemene, ba:ba tetelo nale ibi anakapulamepa:tamo kuba huiya kikalamema:nemo.”

¹² Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoenno eta hale da:kitamidui, ba:moe ba: sikisi tetema: edi. Ba:ba tetelo hopo habalo konomo wima:la:te duluhukui, hegeloeno a:la:mina komote wibote kilikilino kaliko huiyama: dito edi. Ba:bene hopo konomote dunate, manomeno a:la:mina komote atumu kawibonate hawihawinomoma: ba eda:na, ¹³ alomoeno oloka:te hopamo ba: dito pegudiniya:, ba:ma ka:na konomo gogote gao keha ba pagegete komo wiwahaha: gaote hakamo keba ka:na ka:pegudinaka ba:ba ka:na. ¹⁴ Ba:bene Kodawate alomo konomo lawenate ba:bo mokopa:midani, lumagiti tilo keba ka:na ka:mokopa:midanako ba:ba ka:na, ba:gala ebete hopo haba lawenate konomamo ba agegetena, hopoenno hunuhunu haka hiliyonomo ba:gala kehaha: kolomoeno haka hiliyonomate ibino pola:na bahi miya:palenate tama:mo ba:bo tolama:tepahaleniya:.

¹⁵ Ba:ba tetelo hiya:hiya: hopoenno koko gawadubu ba:gala ibino koko gabomani dubu, alaholohopino koko gawadubu ba:gala ilina dogodogopi dubu, puya:te komo okopino namutulubima: deda:hana ba:gala puya:te huiyaha: oko dowatihona ba:gala puya:te hegehege mani oko dowatihona, iyo, ibi

hiliyonomate tole konomo lawenate hunuhunu hakamo ba alahutihona haka gugu ba:gala nakola ipuwamo ba:bo nawalelahaleniya:
¹⁶ Ba:bene iba:te ibino tabo madodo hunamo wadiya:paa:latelelo hunuhunu hakatamo ba:gala koko nakolatamo na:ga:laniya;, “Wadiyala la:le a hunamo piguditi a na:pihia:tea:la! La:le a owalubihino, Hunu Haboeno Ko Gawadubu emede bahilo da:luta ba:be Kodawate a dua:memene, ba:bene Sipi-goe Deha:potoeno konomo mauba komote atamo kopema:ne!
¹⁷ Iyo, ibino konomo mauba hegelate atamo ba: a:puluhuku, ba:bema: a ipuwalo eta lumagiti modoboha: ibino holoholo hapulu la:na!”

7

*Godote Ebeno Kukala Da:miya:telamemene
 Ba:bi 144 Taosene Tawakalubino Komo*

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Hunu Haboeno komo netewa-netewa nopopa:te hopoenno kuititi netewa-netewalo la:mota:hanalo ba:bo ulamimo. Ba:ba tetelo iba:te hopo haboeno koko huhu netewa-netewa duhilamenomo a:duhilamiya;, hopo konomoeno keha hunulu ba:gala kehaha: kolomo konomolo huhuti pa:mutakapoma:. ² Ba:hibila, Godote ba:moi nopopa:tamo helo dopamo ikalamiya: iba:te hopo haba konomo ba:gala kehaha: kolomo konomo kubahilamema:.

Ba:ba tetelo nale Hunu Haboeno eta nopodawa hegelate da:powalohonako ba:ba hapuni podolutalo kumimo, ebeno kokotolo Ka:ka: Godote tawakaluba:tamo kukala da:miya:telamenako ba:be ilinate itanui. Ba:bene

ebete komo netewa-netewa nopopa:tamo
 ibulunomamo ba:ma ka:na goi, ³ “Ba:ma tetelo
 la:le koko huhu komamo ba:moe hopotamo
 ba:gala hopoenohatamo ba:gala kehaha:
 kolomo konomotamo eta kuba komo akododa:la;
 huiyatiya ale dopamo Godokono okopino
 wato kala:mo ebeno kukala miya:telame komo
 dupula:ma:, wadiyala la:le hopo haba konomo
 ba:bo na:kubahimiya:la.”

⁴ Ba:bene puya:te Godokono kukala
 nopopa:godone duwatemena: nale ba:bi
 tawakalubino kuititi ba:ma ka:na ulimo,
 ibino kuititi ba: 144 taosenela, iba:te Isalaela
 tawakalubino hiya:hiya: 12 gu ipuwane
 kikulihoma:na. ⁵⁻⁸ Ba:moi ba: ba:bi Isalaela
 tawakalubino hiya:hiya: guino mahilola —
 Yuda, Lubeni, Ga:da, A:sa, Na:patali, Ma:na:sa,
 Simiyono, Libai, Isaka, Sebulana, Yausepe,
 ba:gala Beniyamina. Ba:bema: ba:moi gu
 hiliyonomoeno komoma:, eta guni komo
 12 taosene tawakaluba:te Godokono kukala
 uwatete, eta guni komo 12 taosene tawakaluba:te
 kukala kuwatete, ibi hiliyonomate ba: ba:ba
 ka:na kikulihoma:na:

*Mumulunomo Hibima: Midipa:te Godokono
 Hunu Habalo Ebe Adikumi Komo*

⁹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami
 ba:be komote wiboheno, nale eta komo ba:ma
 ka:na kumimo. Hiliyonomo tawakaluba:te
 ibino hiya:hiya: hopone ba:gala hiya:hiya: tama
 kapiyuimi ipuwane ba:gala hiya:hiya: tabo
 ga:la kapiyuimi ipuwane ya:lo da:pikulihuya:
 iba:te ga:ga:ga: keyakeya kaliko pupuliti,

ibino kokotamo ele ba a:midalita, Ko Gawadubuino luta bahi dopo hapulu ba:gala Sipi-goe Deha:potoeno holoholo hapulu ba:bo la:mota:hanuya. Ba: hibila, ba:bi tawakalubi mumulunomola, lumagiti ibi ka:lamihole modoboha!¹⁰ Ba:bene ibi hiliyonomate kapimilo ibulunomamo na:ga:luya, “Aeno Kodawate ebene Ko Gawadubu habalo da:luta, ebe ba: Godotela. Ba: hibila, ka:ka: mula: komote ebe ba:gala Sipi-goe Deha:potago ibi kapiyagodone puluhukuna!”

¹¹ Ba:ba tetelo Ko Gawadubuino luta bahi ba:gala 24 Watowatopi ba:gala netewa-netewa Hiya:nomo Nopopi, komo Hunu Haboeno nopopi hiliyonomate ibi anagogobeya:midalete ba:bo la:mota:hanuya. Ba:bene iba:te Godokono Ko Gawadubu luta bahi dopo hapulu ibino holoholo hopamo ba miya:te ebe adikumilo ¹² ba:ma ka:na ga:luya, “Wadiyala tawakaluba:te emedena emedena tetelo aeno Kodawa Godoko na:milimihonakamena, ba:gala iba:te ebe ba awagaminana ebe mulunomodawama: na:ka:minakamena! Iyo, iba:te ebetamo kalakala tabo na:ga:lanakamena, ba:gala ebene mahilo hunamo ba adipatena iba:te ebene helo ba:gala ha:hi komamo na:papamila:hanakamena! Ba:moe tabo hibinomola, ba:ba:la!”

¹³ Ba:bene Watowatopi ipuwalo etate na ba:ma ka:na kiyanami, “Ba:moi ga:ga:ga: keyakeya kalikagopi puya:tela:ka, ba:gala iba:te ebene ka:pikuliya:?”

¹⁴ Nale ebene tabo ba huiya na:goimo, “Kodawa, na iya:tawaha. Wadiyala ama:le na

niya:tunama:.”

Ba:bene ebete natamo na:goi, “Puya:te hopoenokuititi teteno koko temeteme ipuwado pelamete ibino ka:ka: mula: komago kuitita:mo da:pikuli, ba:moi tawakalubi ba: ba:bi hibima: midipila, iyo, iba:te ibino ga:ga:ga: kaliko Sipi-goe Deha:potoenohawa:mo dukulaliya: keyakeyahibinomoma: ba:bo midiliya:.

¹⁵ Ba:bema: iba:te hegela du hiliyonomolo Godote ebene Ko Gawadubu emede bahilo ba luta, iba:te ebene holoholo hapulu ebe Adikumino Hiya: Genamalo oko bowatihona. Ba:bene Godote iba:go ba emedena, ebete ibi itagua:midalelo

¹⁶ baa: kapete ba:gala beya kapete gala a:kulamenakamene, ba:gala hegeloeno koete iba:tamo temeteme gala a:kikalamenakamene.

¹⁷ Ba: hibila, Sipi-goe Deha:potote Ko Gawadubuino luta bahi tamelo da:la:na, ebete ba:bi tawakalubi ulamedawama: beda:namene, ba:ma ka:na ebete sipi-goegoe ulamedawama: ba eda:na ibi dito da:peka:ka:la:na ba:be beyamo komagatalema:ne, iba:te nihote wiboha: ka:ka: ba:bo kolawema:. Ba:ba tetelo ebete ibino temeteme komo hiliyonomo da:wibuilamelelamemene, ibino ihi baidi meteteholelamete eta temeteme komote iba:tamo gala a:kuluhukunakamene.”

8

Sipi-goe Deha:potote Mokopa:mida Pepoenokuititi Hale Itamida Komo

¹ Ba:bene Sipi-goe Deha:potote mokopa:mida pepoenokuititi hale ditamidui, ba:moe ba:

sa:ba:ni tetema: edi. Ba:bema: Godokono Hunu Habalo tete gopowahidopolo tawakalubi ba:gala nopopi ibi hiliyonomate tabo ga:laheno tata-banomolo ba pola:na eta diyamote kuluhuku-tiha:, ² ba:bene nale Godokono holoholo hapulu emedena tetelo da:la:mota:hana ba:bi sa:ba:ni nopopi ba:bo ulamimo, ebete iba:tamo sa:ba:ni gebole bikalameholi.

³ Ba:ba tetelo eta nopodawate golodo kalili adahete Kodawa Godoko owatidoloeno patapata tama:mo da:puti, Kodawate hido nibo puhulu ilina ebene kalili ipuwamo konomamo ba:bo haminali, ebete ba:be hido nibo ilina hibima: midipino toetoe tabago kapiyuilamete Godoko owatidoloeno golodo patapata hunamo koa:mo komiya:tema:, ba:be golodo patapatate Hunu Haboeno Ko Gawadubu luta bahi dopo hapulu itana. ⁴ Ba:bene nopodawate kalili koa:mo ihatete hido nibo ilina okalimi da:tupuimi, ebete kalili ebene kokotamo koe ipuwane gala kalawete Godotamo ba adipate, hido nibo ilinoeno ahutate hibima: midipino toetoe tabago ebetamo ba:bo nalehawaminuya:. ⁵ Ba:bene nopodawate Godoko owatidoloeno patapata hununi koe ae uwatete kalili ipuwamo miya:tete hopo habamo ba:bo pa:da:nui. Ba:be mabuma: wima:la:te hopo konomo ba agegete alomoeno hiya:hiya: ga:lawatahale komo ba:gala hegela a:la:wa:hiyahale komate ba:bo ikulihutiya:.

Nopopa:te Dopo Gebole Netewa-netewa Molehole Komo

6 Ba:ba tetelo gebola:gopi nopopi sa:ba:ni
iba:te ibino gebole moleholema: hidote
la:mota:hanuya:.

7 Ba:bene dopo nopodawate ebene gebole
da:moli, ba:ba tetelo Kodawate nakola huiya
wegola kikipo ba:gala koe powa hawa:go
kapiyuilamete hopo habamo helonomamo
ba:bo piya:heki. Ba:be mabuma: hopolo
da:la:mota:hanui, ba:bi keha hiliyonomo
ipuwalo, komo netewa-kapiya ipuwane eta
kapiya koelo woenakui, eta kapiya woenakui,
ba:ba ka:na hopoenohate dito kubakubahuya:.
Ba:ba tetelo hopo konomoeno hiya:hiya:
hemo ba:gala pali ilinate koelo atumu dito
kawamotiya:.

8 Ba:bene eta nopodawate ebene gebole
da:kamoli, ba:moe ba: netewa tetema: edi.
Ba:ba tetelo eta hununomo hakate koelo da:woiti
Kodawate ba:be haka lawete kehaha: kolomamo
dito pa:da:nui, ⁹ ba:bene kehaha: kolomoeno
netewa-kapiya komokomo ipuwalo kapiya
komoeno beyate hawima: eda:te ba:bo kubui.
Ba:be mabuma: ba:be beya ipuwoeno ka:ka:ka:ka:
ilina hiliyonomate a:ha:lahuya:, ba:gala ba:be
beyalo dopamo da:wapata:lamenakui ba:bi
tawakalubino boge hiliyonomate atumu dito
kakubakubahuya:.

10 Ba:bene eta nopodawate ebene gebole
da:kamoli, ba:moe ba: netewa-kapiya tetema:
edi. Ba:ba tetelo alomo hununi konomo olokiti
pegui, keba ka:nala:ka: lumagiti koe powagoeno
ketole alo da:da:namene ba:ba ka:nala. Ba:bema:
ba:be olokiti eta tuli beyamo da:pegui hopo

konomoeno hiliyonomo tuli ba:gala beya ma:pe ipuwalo, komo netewa-kapiya ipuwane eta kapiya kubanakui, eta kapiya kubanakui, ba:ba ka:na hopo habanapino niho beyate dito kubakubahuya. ¹¹ Ba:be olokino mahilo ba: Kaka Hoe Komotela, mabu ebete hopo habamo da:pegui, tawakalubino hiya:hiya: beya iyapoho bahi hiliyonomo ipuwalo, komo netewa-kapiya ipuwane eta kapiya kakama: eda:nakui, eta kapiya kakama: eda:nakui, ba:ba ka:na eda:huya:. Ba:bene komo tawakalubi hiliyonomate ba:be beya da:nihui, iba:te ba: dito ha:lahuya.

¹² Ba:bene eta nopodawate ebene gebole da:kamoli, ba:moe ba: netewa-netewa tetema: edi. Ba:ba tetelo Kodawate hegela ba:gala manome ba:gala oloki dalukuli, ibino alote hegehegema: dito eda:huya:, ba:bema: hegela teteno netewa-kapiya komokomo ipuwalo kapiya komote duma: edi, ba:gala du teteno netewa-kapiya komokomo ipuwalo kapiya komote atumu dunomoma: kedi mabu manome oloki iba:te hidamo ka:la:minahaletiha:.

¹³ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale wali alomo hunudu puilutalo umimo, ebete ibulunomo ba:ma ka:na goi, “Iya:, la: niliya! Iya:, la: niliya! Iyo, la: puya:te hopo habalo demedehonama, la: niliya! Ba: hibila, komo netewa-kapiya nopopa:te ya:lo a:hida ibino gebole komoleholema:, ba:bema: ibino hiya:hiya: geboleno diyamo dikulimina:, ba:ba tetelo komo netewa-kapiya kokonomo temetema:te hopo habamo kopikulima:na:!”

9

Naba Paibo Nopodawoeno Gebole Mole Komo

¹ Ba:bene eta nopodawate ebene gebole da:kamoli, ba:moe ba: paibo tetema: edi. Ba:ba tetelo nale eta oloki hopo habalo kapitanalo ba:bo umimo, ba:be olokiti dopamo Hunu Habane peguya:. Ba:bene Kodawate ba:be olokitamo ki bikami, ba:be ki ba: Du Bobo Konomoeno gigiho a:hiya:midoeno kila, ba:be Du Bobolo kuba gobogobo hiliyonomate bemedehona. ² Ba:bene olokiti ba:be ki lawete Du Boboeno gigiho da:hiya:midui, ahutate ba:moe bobo ipuwane konomamo ba podoluta hegela hunu haputi duma: ba:bo edi, keba ka:nala:ka: tawakaluba:te gagale hemo ba emadolamehole ahutate hununomamo dodolomene ba:ba ka:nala. ³ Ba:ba tetelo ahuta ipuwane mumulunomo wawakate da:pikulihui, Kodawate iba:tamo iwawoeno helo ba ikalame ⁴ iba:tamo talona ba:bo ihatelami, iba:te hopo habalo dapepehona ba:bi hemo ba:gala pali ilina ba:gala kehoeno paha a:kakubahilama:mena:, huiyatiya puya:te Kodawoeno kukala ibino wato kala:mo miya:telameha:pima: deda:hana, wawakate ba:bi tawakalubi kapiyatamo temeteme ikalamema: modobola. ⁵⁻⁶ Ba:bene wawakate paibo manome ipuwalo hibima: midiha:pa:tamo kokonomo temeteme kikalameha:na:, ba:be temeteme ba: iwawate lumagi ba aliwata ebetamo dikamemene ba:be temeteme keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. Ba:be mabuma: hibima: midiha:pa:te kokonomo temeteme ba iya:tawaha, iba:te ha:lahama: ubi komiya:tema:na: huiyatiya

gabo nipo kohowadima:na:, iyo, wawakate tawakalubi a:kanakapulama:mena:, mabu iba:te ba:be komo ododima: Kodawate talona ihatelami.

⁷ Ba: hibila, nale dulamimo ba:bi wawakoeno holoholo hiya:nomola, iyo, ibino ape ba: alaholoho komamo da:tolamita ba:bi alaholohopino oso-goegoeno ape huiyala, ba:bene iba:te ibino watamo koko gawadubuino golodo pake ilina pupulila. Ba:gala ibino dopo ba:gala baidi ba: dubuino dopo ba:gala baidila,

⁸ huiyatiya ibino hinibo ba: kamenakamenoeno ga:ga:ga: hinibo keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala, ba:gala ibino lalo ba: layono-gahoeno lalola. ⁹ Ba:bi wawaka ibino bodolo teta:mo alaholohopino auli nehe ilina pupulila ba:gala ibi patamagopila, ba:bema: iba:te ibino patamamo da:wapata:lamiti diyamo konomote ba:bo uluhukuti, sa:liyote-boge hiliyonomate oso-goegoe hiliyonomago alaholoma: keba ka:na ka:tolamitanaka ba:ba ka:na. ¹⁰ Ba:gala ba:bi wawaka wetagopila, iyo, iba:te paibo manome ipuwalo hopo habanapa:tamo temeteme dikalamemena: ba:be temetemeneno helote ibino wetolo kopola:lama:nama:ne. ¹¹ Ba:gala hibila, ibino ko gawadubu ba: helonomo nopodawa etala, huiyatiya ebe Godokono okodawaha:, ao, ebe ba: Du Bobo Konomolo demedehona ba:bi kuba gobogoboeno namutudawala. Ebeno mahilo Yu tawakalubino tabamo Aba:donatela ba:gala Guliki tawakalubino tabamo Apoliyonatela, ba:be mahiloeno ipuwa ba: 'Kubanomamo Alukulidawala.'

¹² Mu numitota:la:, kokonomo temeteme ipuwalo dopo komote ba: a:peto, huiyatiya komo

netewa temeteme komate ba: na:pa:!

Naba Sikisi Nopodawoeno Gebole Mole Komo

¹³ Ba:bene eta nopodawate ebene gebole da:kamoli, ba:moe ba: sikisi tetema: edi. Ba:ba tetelo nale eta dawoeno tabo madodo bulimo, ba:be tabo madodote Godoko owatidoloeno golodo patapatoeno mubumubu netewa-netewa ipuwane puluhukui, ba:be patapatate Godokono holoholo hapulu itana. ¹⁴ Ba:bema: tabo madodote naba sikisi nopodawatamo ba:ma ka:na goi, “Yupala:itisi ko tulilo matuhulamehola:go demedena, ama:le ba:bi netewa-netewa nopopino hale pahalamililamete naeno ubi komokomo ododilima: noelama:!”

¹⁵ Ba:bema: puya:te matuhulamehola:go Godokono tete da:latiminama:, ba:bi netewa-netewa nopopa:te ibino matuhulamehole ipuwane dito ikuliya:, iba:te tawakalubi hiliyonomo ipuwalo, komo netewa-kapiya ipuwane eta kapiya kanakapumi, eta kapiya kanakapumi, ba:ba ka:na konewagelema:. Ba:hibila, Godote ba:bi netewa-netewa nopopino oko owati komoma: kebe gogo ba:gala kebe manome ba:gala kebe hegela ya:lo da:miya:tiya:, iba:te ba: ba:be tetenomolo ebene ubi komokomo ododilima: ikuliya:.

¹⁶ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale eta komo ba:ma ka:na kumimo, alaholohopi dubu mumulunomate ibino oso-goegoa:go ba:bo ikulihuya:, ba:bene nale ibino kuititi ba:ma ka:na ulimo, ba:be kuititi ba: 200 miliya:nila.

¹⁷ Ba:bi alaholohopi dubate auli nehe ilina

pupulila, ba:bi nehe ipuwalo komo ba: hawihawi hibila, komo bumibumi hibila, ba:gala komo hipawahipawa hibila. Ba:bene ba:bi dubuino oso-goegoeno komo ba:ma ka:nala, ibino wato ba: layono-gahoeno wato huiyala, ba:gala ibino tabo ipuwane koe powa ahutago ba:gala kubanomo nibo papateho komate kapimilo ikulihutiya:.¹⁸ Ba:bema: oso-goegoeno tabo ipuwane dikulihuti ba:bi netewa-kapiya kuba komamo iba:te hopo habanapi hiliyonomo ba:bo anakapulamiya:, iyo, tawakalubi hiliyonomo ipuwalo, iba:te komo netewa-kapiya ipuwane eta kapiya kanakapumi, eta kapiya kanakapumi, ba:ba ka:na ewageliya:.¹⁹ Ba: hibila, oso-goegoeno helote ibino tabolo ba:gala wetolo na:pola:lama:nui, iyo, ibino wetoeno helote tawakaluba:tamo temeteme atumu a:kikalamiya:mabu ibino weto ba: helo kaluino wato huiyala.

²⁰ Huiyatiya nale eta komo ba:ma ka:na kumimo, tawakalubi hiliyonomo ipuwalo puya:te ba:moi kokonomo temeteme komone ha:lahaheno, iba:te ibino kubakuba ukui hiya:ma: midiliti Godotamo kohobila:ha:. Ba:ma ka:na iba:te ibino ida:da:li ba:gala kuba gobogobo adikulame komo kamiya:paleha:, iyo, iba:te ha:kiya ibino kokotamo hiya:hiya:dododilinaka, ba:bi golodo ba:gala siliba ba:gala auli ilina ida:da:li, ba:bi nakola ba:gala keha ida:da:li, ba:bi baidi tamiholame ba:gala galo duhulame ba:gala wapata:lameha: ida:da:li, iba:te ba:bi hiya:hiya: ida:da:li adikulame komo kekelalameha:.²¹ Ba:gala iba:te Godotamo ohobila:ma: ibino komo kuba ododili komokomo

atumu kamiya:paleha:, ba:ma ka:na tawakalubi anakapulame komo ba:gala giwali ododili komo, bohelemele pilo komo ba:gala komopino ilina pilo komo, iba:te ba:bi kuba komokomo miya:palema: ubiha:ma: eda:huya:.

10

Godokono Helonomo Nopodawa Ba:gala Tabo Miya:te Pepa Ibino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale eta helonomo nopodawa Hunu Habane pihitigutalo ba:bo umimo. Ilaguiti ebena wato a:bega anagogobeya:midadigui, ba:gala ebena holoholo hegeloeno a:la:mina huiyala, ba:bene ebete alomoeno bubu puliti, ebena nato ba: koko hototo netewa koe powago da:wamotita keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. ² Ba:ba tetelo nale ebena kokotolo ditanui ba:be tabo miya:te pepa bekumimo. Ba:bene ebete hopo habalo ba la:na, ebena tu hapu nato kehaha: kolomamo a:putiti ba:gala pele hapu nato gagale hakamo aka:puti, ³ ebete ebena tabo madodo hunamo adipatelo tabo ba:bo goi, layono-gahate helo konomago keba ka:na kugahanako ba:ba ka:na. Ba:bene alomoeno sa:ba:ni ga:lawatahale komate ebena tabo ba huiya, ⁴ nale ibino tabo uliti bukamo miya:tema: dewagelimo, ba:ba tetelo eta tabo madodote Hunu Habane puluhukuti na ba:ma ka:na pikiyanami, “Ao, alomoeno sa:ba:ni ga:lawatahale komate da:ga:la, ama: bukamo akamiya:ta:la:! Ibino tabo komote ugumui ipuwalo nitanamene!”

⁵ Ba:bene kehaha: kolomamo ba:gala gagale hakamo da:puti, ba:be helonomo nopodawate ebenu tu hapu kokoto Hunu Habamo ba adipate, ⁶ ebete pote hopo haba ba:gala alomo dododiliya: ba:gala pote emedena tetelo demedenamene ba:be Ko Ka:ka:dawoeno mahilamo hibinomo tabo ba:ma ka:na goi, “Ba:ba:la, latimi tete ba: a:wibo! ⁷ Iyo, Godote ya:lo tetelo dugumuiya:, tete ga:ga:nomo petote ba:be nopo ebenu ukui hawakalimipi okopa:tamo galane da:hawakalimiya:, ebete ba:be nopoeno hiya:hiya: komo ba:ma tetelo kododilima:ne, mabu hibila, naba sa:ba:ni nopodawate ebenu gebole da:molemene, ba:ba tetelo ba:bi komoeno ikuliho komo ba:bo kotupuimima:ne.”

⁸ Ba:bene dopamo Hunu Habane da:puluhukui, ba:be atu tabo madodote natamo gala ba:ma ka:na kapi, “Ama:le kehaha: kolomamo ba:gala gagale hopamo da:puti, ba:be nopodawatamo tote ebenu kokotolo ditana ba:be tabo miya:te pepa na:nelawa:.”

⁹ Ba:bema: nale nopodawatamo tote pepa lawema: ebe da:nikiyamimo, ba:ba tetelo ebete natamo na:goi, “Wadiyala, ama: lawete na:na. Ba:moe pepate amia:no tabo ipuwalo golanomoma: keda:ma:ne, moloeno gola keba ka:nala:ka: ba:ba ka:na, huiyatiya amia:no tepo ipuwalo kakanomoma: keda:ma:ne.”

¹⁰ Ba:bene nale pepa lawete da:nuimo, ba: hibila, naeno tabo ipuwalo moloeno golama: eda:te, huiyatiya da:migiguimo tepo ipuwalo kakanomoma: ba:bo edi. ¹¹ Ba:ba tetelo nopodawate na gala na:kakiyanami, “Wadiyala ama:

gala katote komo tawakalubi hiliyonomatamo Godokono tabo na:nolamaginakuya:. Iyo, ebeno ubi komodo kebe komate iba:tamo ba:gala ibino hiya:hiya: hopamo ba:gala ibino hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimi tawakaluba:tamo ba:gala ibino hiya:hiya: koko gawadubatamo dikulihomena:, ba:bi komokomoma: ibi na:nikiyalamenakuya:.”

11

Godokono Hibi Komo Hawakalimi Okopi Netewa Ibino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, Kodawate genamoeno ga:ga: modoboteno kuku natamo ikanamete ba:ma ka:na goi, “Ama: tote na Adikunameno Hiya: Genama nemodobotete, ba:gala ba:be genamalo ditana na owatidoloneno patapata kanemodobotete, ba:bene ba:bolo na dadikunamena ama:le ba:bi tawakalubi akona:ka:lamiholiya:.” ² Huiyatiya ama:le na Adikuname Genamoeno kala imi ipuwalo ditana ba:be tame dito hapu akamodobota:la:, mabu nale hibima: midiha:pa:tamo 42 manome tete kikalameda:nemo, ba:bema: iba:te ba:be tete ga:ga:dopolo na Adikuname Genamoeno tame dito hapu ba:gala naeno Yelusalema ko haba konomo ibino mauba ipuwalo natamo ba mikita ibino kuba komokomo ba:bo kododilima:na:.” ³ Ba:gala naeno tepo ipuwoeno ukui kohawakalilameda: nale okopi netewapa:tamo helo kikalameda:nemo, ba:bema: 42 manome ipuwalo, ba:moe tete ba: 1,260 hegela tetela, iba:te naeno tabo

hopo habanapa:tamo ba nolamagimi, iba:te tawakalubino hibima: midiha: mabuma: ibino tepo temeteme hawakalimima: kubakuba kaliko kopupulima:na.”

⁴ Ba: hibila, Kodawa Godoko ba: hopo haboeno Namutudawala, ba:gala ba:moi ebena tabo olamagimipi netewa ba: ebena holoholo hapulu da:la:mota:na ba:bi olibi gao keha netewala ba:gala alo netewala.

⁵ Ba:be mabuma: hopo habanapa:te iba:tamo temeteme ikalamema: ubi dihatemena:, huiyatiya ibino tabo ipuwane Godokono koete puluhukuti iba:tamo da:maubahalena ba:bi tawakalubi ba:bo kemadolamema:ne, iyo, puya:te ibi netewapa:tamo temeteme ikalamema: dewagelemena:, Godote ibi ba: ba:ma ka:na kanakapulamema:ne. ⁶ Ba:bene ba:moi okopi netewoeno komo ba:ma ka:nala, iba:godolo helo bitana wegola o komo koduhimima:, ba:bema: tete ga:ga:nomolo iba:te Godokono tepo ipuwoeno ukui ba hawakalilamena wegolate a:koamene. Ba:gala iba:godolo helo atumu ba:ka-itana, iba:te tawakalubino niho beya hawinomoma: komidilima: ba:gala komo hiliyonomo olalati komamo hibima: midiha:pi kalukulima:, iyo, keba tetelo iba:te ubi dihatenakomena: ba:bakobako hiya:hiya: temeteme komo hopo habanapa:tamo bikalamenakomena:.

⁷ Huiyatiya iba:te Godokono tabo olamagimi oko hibilo dupula:mena:, ba:ba tetelo eta Hiya:nomo Holoholo Ilnate Du Bobo Konomo ipuwane podolote iba:go ba

palaholo helonomoma: eda:te ibi ba:bo kanakapulamema:ne. ⁸ Ba:bene ba:be helo Ilinate ibino ha:la ape dito miya:palette, iba:te tawakalubino eta konomo haboeno ilina kolowami haba tulituliyalo dito kokapitahiya:mota:nama:na:. Ba:be ko haboeno ipuwa mahilo ba: Sodomola ba:gala eta ipuwa mahilo ba: Isipitila, dopamo tawakaluba:te ba:be atu habalo Kodawa Ya:suku keha pihigalo ba pihomote ebe atumu ba:bo anakapumiya:.

⁹⁻¹⁰ Ba:bene hiya:hiya: hopo tawakalubi ba:gala hiya:hiya: tama tawakalubi ba:gala hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimi tawakalubi, ibi hiliyonomate Godokono okopi netewapino ha:la ape ba ulamelelame bobo ipuwamo miya:tema: talona ba:bo kihatelamema:na:. Ba:gala ibi netewapino ha:la mabuma: hopo habalo demedehona ba:bi hibima: midiha:pi hiliyonomo ipuwalo etapa:te etapa:tamo malemale ilina ba ikama:tihuita ibino kalakala konomamo kadipatema:na:, iyo, ibino kalakala konomote kitanama:ne mabu tete ga:ga:dopolo ba:bi Godokono ukui hawakalimipi netewapa:te iba:tamo temeteme ikalamenakuya:.

¹¹ Huiyatiya ibino kalakala komote netewakapiya hegelo itanate, ba:bene eta hegela ba lawe hegela tuli tetelo ba:bo kowiboma:ne. Iyo, hibila, ba:ba tetenomolo Godokono ka:ka:te ebena okopi netewapi ipuwamo popegate iba:te hoe ipuwane mahila:te, ba:bene hopo habanapa:te ibi ka:ka:lo ba ulame konomo tole ba:bo lawiya:.

¹² Ba:bene ibi netewapa:go alaholohopima: deda:hanama:, ba:bi hibima:

miduha:pa:te ibi ba ulamita, Godokono okopi netewate ebena konomo tabo madodo Hunu Habane pitalo ba:ma ka:na uliya, “La: mamona:podolala!” ba:bema: iba:te alomoeno hawai ipuwado ebetamo ba:bo nodoluya.
¹³ Ba:bene ba:ba tetenomolo konomo wima:la:te uluhukuti, ko haboeno 7,000 tawakaluba:te ba ha:laha ibino genama hiliyonomo ipuwalo, komo ta:ni ipuwane eta kapiya kubanakui, eta kapiya kubanakui, genamate ba:ba ka:na kubakubahuya. Ba:be mabuma: puya:te ha:lahaheno iba:te konomamo ba toletoleho Hunu Haboeno Godo ba:bo awagaminuya.

¹⁴ Mu numitota:la:, kokonomo temeteme ipuwalo netewa komate ba: a:petoha, huiyatiya eta kapiya temeteme komote ba: na:pe!

Naba Sa:ba:ni Nopodawoeno Gebole Mole Komo

¹⁵ Ba:bene eta nopodawate ebena gebole da:kamoli, ba:moe ba: sa:ba:ni tetema: edi. Ba:bema: ba:ba tetelo komopa:te Hunu Habalo ibino hiya:hiya: tabo madodo hunamo da:wadiya:paa:lateli, na Yonete ibino tabo ba:ma ka:na ulimo, “Aeno Kodawa Godoko ba:gala ebena Oemedawa Kelisoko, ibi netewapa:te helo konomo ba: a:lawa:, ba:bema: ba:ma tetene tupuimiti emedena emedena tetelo ebe kapiyate hopo konomoeno Ko Gawadubuma: beda:namene!” ¹⁶ Ba:ba tetelo 24 watowatopa:te Godokono holoholo hapulu koko gawadubuino ahidi bahi hunamo da:gagahidi, iba:te ibino ahidi haba miya:palette ibino holoholo Godokono

nato mabamo ba miya:te ebe adikumilo ¹⁷ ba:bo
ga:luya:,

“Helonomo Kodawa Godo, hopo haba tupuimi-
hino
ama: dopamo nemedenama:ta,
ba:gala ama: ka:lo bemedenata!
Ale ama:tamo kalakala tabo badipatitama:,
mabu ama: amia:no konomo helo ba:
a:lawa:ta,
ba:bene ba:ma tetene tupuimiti
ama: kapiyate Ko Gawadubuma:
beda:namena:ta!

¹⁸ “Hibima: midiha:pa:te ama:tamo ba mauba-
hana,
ama: huiyatiya iba:tamo konomo mauba
ipuwalo
ba:bo uluhukata.
Ba:bema: ba:moe ba: tetela,
ama:le ha:lahapino komo kanagilamele-
lamema:na:ta,
ba:gala ba:moe ba: tetela,
amia:no ukui hawakalimipi ba:gala komo
okopi,
ibi hiliyonomate hidohido huiya
ama:godone kuwatema:na:.
Iyo, ba:moe ba: tetela,
puya:te amia:no mahilo hunamo dadipatena
ba:bi tuputupu tawakalubi hiliyonomo ipuwalo
kokopi ba:gala hegehegepi atumu
hidohido huiya ama:godone kuwatema:na:,
ba:gala ba:moe ba: tetela,
puya:te ibino kuba ododili ipuwalo

hopo haba da:kubahimiya,
ama:le ibi huiyatiya kokubahilamema:na:ta.”

¹⁹ Ba:bema: ba:ba tetelo Godoko Adikumino Hiya: Genamate ebenu Hunu Habalo da:la:na, ebete ba:be genamoeno gigiho dito a:hiya:midui, ba:bene ya:lo tetenomolo Godote ebenu tawakalubi kowalubilinama: iba:tamo nopo da:tamotiya:, na Yonete ba:be nopoeno Talona Bokose genama gulu ba:bo umimo. Ba:gala ba:be atu tetenomolo kokonomo nakola huiya wegola kikipo ba:gala alomoeno hiya:hiya: ga:lawatahale komo ba:gala hegela a:la:wa:hiyahale komo ba:gala konomo wima:la:, ba:bi komate kapimilo ikulihutiya:.

12

Kamena Ba:gala Hawihawi Pahiya Konomo Ibi-ino Komo

¹ Ba:ba tetelo Godokono Hunu Habalo eta konomo hanohano komote duluhukui, na Yonete ba:be komo ba:ma ka:na umimo, kamenate hegela puliti ebenu nato netewa manoma:mo ba a:puti, ba:bene Kodawate ebe mabuma: 12 oloka:mo ko gawadubuino pake ilina ododiti, ebete ba:be ilina kamenoeno watamo ba:bo pulimi. ² Ba:be kamena lamitula, ba:bema: ebete gudu alahimima: konomo temeteme ba ulita ba:bo ihiti.

³ Ba:bene eta hanohano komote Hunu Habalo ba:ma ka:na uluhukui, Hawihawi Pahiya Konomo nale umimo, ebe ta:ni kalitagoenola ba:gala sa:ba:ni watagoenola, ba:bene ebenu sa:ba:ni watolo sa:ba:ni koko gawadubuino

pake ilinate na:pola:ma:nui. ⁴ Nale ebe ba umita ebete alomo hunuino oloki hiliyonomo ipuwalo, komo netewa-kapiya ipuwane eta kapiya ebene wetamo hopamo pa:da:nanakui, eta kapiya hopamo pa:da:nanakui, ibi ba:ba ka:na kubahilami. Ba:bene kamenate gudu alahimima: dewageliti, Konomo Pahiyate ebene dopo hapuamo ba:bo pinuti, guduti menokoeno tepo ipuwane pehawakalalo ebete dito konama:

⁵ Ba:bene ba:be kamenate dubu gudu balahimi. Ba: hibila, galane tetelo ba:be guduti hopo haboeno hiliyonomo hiya:hiya: tawakalubino Ko Gawadubuma: keda:ma:ne, ba:bene puya:te eba:go alaholohopima: deda:hamena: ebete auli kukamo ibi kubamo kalukulima:ne. Ba:bema: Pahiyate ba:be gudu nama: dewageliti, Godokono nopodawate ebene ka:ka: ba pemula:me ebe pelawa:digate Hunu Habamo magatate Godokono Ko Gawadubu luta bahilo ebene dopo hapuamo dito nadipi. ⁶ Ba:be atu tetelo kamenate Pahiyaoeno helo ipuwane dito alahuli, Godote ebene ka:ka: mula:mema: dito hopolo ya:lo da:hiduimiya: ba:be awalela baha:mo, ba:bene ebete 1,260 hegelalo ba:bolo ba nemedena Godote ebe hidamo kobuiya:minanatema:ne.

⁷ Ba:bema: Godokono Hunu Habalo alaholo komote duluhukui, ba:ba tetelo Maikoloko ba:gala Godokono komo tuputupu nopopi iba:te Konomo Pahiya ba:gala ebene nopopa:go kubamo alaholuya:. ⁸ Ba:bene alaholo ipuwalo Maikoluia:te wato kikipo da:lawi, ba:bema: iba:te Pahiya ebene nopopa:go Hunu Habane helonomamo ba ta:malatele, ⁹ ibi hiliyonomo uwata:digate

hopamo dito piya:hekiya:. Ba: hibila, Konomo Pahiyate ba: hopo haba tupuimi mabuni kaluino holoholamo duluhukuya: ba:be dawala, ebene netewa mahilo ba: Kubadawala ba:gala Saitanatela, ebete hopo habanapi hiliyonomo ha:da amihoholamema: ewagelena.

¹⁰ Ba:ba tetelo na Yonete Hunu Habalo eta dawoeno konomo tabo madodo bulimo, ebete ba:ma ka:na goi, “Ka:lo Godokono ka:ka: mula: komote hopo habanapa:tamo ba: a:puluhuku! Iyo, ebene helo ba:gala ebene Oemedawa Kelisokono helote hawakala pe, mabu ba:moe ba: ebene Ko Gawadubuma: eda: tetela! Ba: hibila, aene Godokono Ko Gawadubuma: eda: komote a:puluhuku, mabu ebene holoholo hapulu kebe dawate dopamo du hegela hiliyonomolo a hibima: midipi ekaki kuba ododilipima: da:ka:minakui, ebete ba:be Kubadawa Hunu Habane a:pa:da:nui. ¹¹ Ba: ba:ma ka:na hibima: midipa:te ba:be Kubadawoeno wato kikipo itamidamiya:, mabu iba:te alaholoho ipuwalo katoletolehonaha: ibino hibima: midi mabuma: koha:lahama:, iyo, iba:te Godokono Hido Tabo dolamagiminaka ba:be taboeno hibi komamo ba:gala Sipi-goe Deha:potoeno hawa:mo helonomoma: eda:hana. ¹² Ba:be mabuma: la: puya:te Hunu Habalo demedehonama, wadiyala la: hiliyonomo na:kalakalahala:! Huiyatiya la: tawakalubi ba:gala ilina puya:te hopolo ba:gala kehaha: kolomolo demedehonama, la: niliya mabu Kubadawate la:tamo ba: a:pihitigui. Ebe iya:tawala ebene kuba ododili tete ba: gopowahima: neda:, ba:bema: ebete konomo

mauba ipuwado la:tamo a:puluhukui!”

¹³ Ba:bene na Yonete ba:moe eta komo bekumimo, Godote Konomo Pahiya hopo habamo da:pa:da:nui, ebete ba:be komo ba piya:tawuta, dubu gudu dalahimi ba:be kamena heloamo ba:bo ta:matui ebe konekubahimima:.

¹⁴ Ba:bema: ba:ba tetelo Godote konomo walino patamu netewa kamenatamo ikami, ebete Pahiya miya:pate dito hopamo ba nepuila ebena ka:ka:mula: bahi ba:bo konumima:. Ba:bene kamenate ba:bolo ba nemedena, Godokono ka:ka:mula: komote ebegodolo netewa-kapiya gogolo ba itana, eta gogo da:lawemene ba:be gogoeno tetenomamo ba:bo konuluhukuma:ne.

¹⁵ Ba:bene kamento alahula: ipuwalo Pahiyate ebe ba ta:mata, ebena tabo ipuwane konomo hulama beyate uluhukui ba:be kamena lawa:digate ebena ka:ka:mula: bahini dito katama:, ¹⁶ huiyatiya Godote kamenatamo owalubi komo ba poeme, hakate ha:kiya da:bolagali ba:ba tetelo hakate Pahiyate tabone duluhukui ba:be konomo beya dito migigui.

¹⁷ Ba:be mabuma: Pahiyate kamenatamo konomamo da:maubui, huiyatiya ebete ebe miya:pate ba: dito tui ebena komo guguda:go konalaholohonama:, ba:bi gugudi ba: puya:te Godokono tutumu tabamo da:papamila:halena ba:gala Ya:suku mabuma: hibi tabo dolamagimina ba:bi tawakalubila. Ba:ba tetelo ba:be Pahiya Konomote tote hopo haboeno kehaha: kolomo dodolo ba:bo nela:nui.

Hiya:nomo Holoholo Iinoeno Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Hiya:nomo Holoholo Ilina kehaha: kolomo ipuwane podolutalo ba:bo umimo. Ebe sa:ba:ni watagoenola ba:gala ta:ni kalitagoenola, ba:bene ebene ta:ni kalitalo ta:ni koko gawadubuino pake ilinate na:pola:lama:nui, ba:gala ebete ebene sa:ba:ni watamo Godoko iduduputimino mahilo ya:lo a:miya:teholiya:. ² Ba:be Iinoeno holoholo ba:ma ka:nala, ebene ape ba: helonomo tumu pusino apela, ba:gala ebene nato ba: konomo helo gahoeno natola, ba:gala ebene tabo ba: helonomo layono-gahoeno tabola. Ba:bene Konomo Pahiyate ebene konomo helo Hiya:nomo Holoholo Ilinatamo dito ikami, ebe kapiyate hopo haba konomolo ko gawadubuma: keda:nama:.

³ Ba:bene nale ebene eta watolo hoe bugumuti ditama:nui ba:bo umimo, ebete ba:be bugumu alaholo ipuwalo lawi, huiyatiya ba:be hoe komote ebegodolo wibote ebene watote gala dito kahidui, ba:be mabuma: hopo habanapi hiliyonomate hanohanoholo Hiya:nomo Holoholo Ilina kalakalago ba:bo ta:matuya:. ⁴ Ba:be atu tetelo tawakaluba:te Pahiya ba:bo adikumiya: mabu ebete ebene helo Hiya:nomo Holoholo Ilinatamo hibilo ikami, ba:gala iba:te Hiya:nomo Holoholo Ilina atumu ba kadikumi ba:ma ka:na ga:luya:, “Ba:moe Hiya:nomo Holoholo Iinoeno helo bada konomola:ka:! Hibila, lumagino helo modoboha: ba:moe Ilinago alaholohoma:!”

⁵ Ba:bene Godote 42 manome tete Hiya:nomo Holoholo Ilinatamo ikami, ebete hopo habalo

helodawama: ba eda:na ebe ha:kiya ebe awagaminalo Godoko ba:bo kiduduputimima:.

⁶ Ba:bema: Hiya:nomo Holoholo Ilinata ba: ba:ba ka:na ewageli, ebete Godoko ba iduduputimi ebena mahiloeno komoma: ba:gala ebena Emede Haboeno komoma: ba:gala Hunu Habalo demedehona ba:bi tawakalubino komoma: kubakuba tabo ba:bo olamagi.

⁷ Ba:be atu tetelo Godote ebetamo tete bikami ebete hibima: midipa:go ba alaholoho ibi kokubahilamema:, ba:be mabuma: ebete hopo konomolo helodawama: ba eda:na, hiya:hiya: tama tawakalubi ba:gala hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimi tawakalubi ba:gala hiya:hiya: hopo tawakalubi ibi hiliyonomate ebetamo kopapamila:halema:na:.

⁸ Ba:bema: hopo konomolo demedehona ba:bi tawakaluba:te Hiya:nomo Holoholo Ilina ba:bo kadikumima:na:, huiyatiya Godote hopo haba ododihino dopamo puino mahilo Sipi-goe Deha:potoeno Ka:ka: Bukamo da:miya:telamiya: ba:bi tawakalubi kapiyate ebe a:kadikuma:mena:, ba:be Sipi-goe Deha:poto ba: kubapa:te danakapumiya: ba:be dawala.

⁹ Ba:bene Godote na:goe, “Galagodawa, ama: ba:moe tabo hidamo nulia:!” ¹⁰ Naeno hibima: midipi ipuwalo nale kebe lumagitamo ubi dihatemo komopa:te ebe du genamamo dito noemema:, iba:te ba:be lumagi ba:bamo hibilo konoemema:na:, ba:gala na kebe lumagitamo ubi dihatemo komopa:te ebe alaholo gila:mo anakapumima:, iba:te ebe alaholo gila:mo hibilo kanakapumima:na:. Ba:be mabuma:

naeno tawakaluba:te ba:bakobako temeteme duwatemena:, wadiyala iba:te ibino hibima: midi ipuwalo kodakodalo ba la:mota:hana heloha:ma: akeda:hala:.”

Eta Hiya:nomo Holoholo Ilinoenno Komo

¹¹ Ba:bene nale eta Hiya:nomo Holoholo Ilinoenno haka ipuwane podolutalo ba:bo umimo, ebe netewa kalita ka:ma: dikulihumita ba:bako dabi sipi-goe deha:poto huiyala, huiyatiya ebena tabo madodo ba: helonoma pahiyoenno tabo madodola.

¹² Ba:bene ba:be Ilinoenno dopamo duluhukui ba:be eta Hiya:nomo Holoholo Ilinoenno dopo hapulu ba la:na helo ebegodone ba:bo lawi, hopo habalo demedehona ba:bi tawakalubi hiliyonomate ebena tabamo kopapamila:halema:. Ba:bema: ba:moe gabodo ebete tawakalubi konomamo kiyahalami iba:te dopo Ilinoenno kadikumima:, ba:be dopo Ilinoenno ba: hoe bugumuti ba itama:na gala da:kahidui ba:be Ilinoenno.

¹³ Huiyatiya galane duluhukui ba:be eta Hiya:nomo Holoholo Ilinoenno komo ba:ma ka:nala, ebe koko hanohano komo ododilidawala, ba:bema: ebete hiliyonoma tawakalubino holoholo hapulu koe powago alomo hununi hopo habamo dito puluhukuti. ¹⁴ Ba: hibila, Godote tete ebetamo ikami ebete dopo Hiya:nomo Holoholo Ilinoenno dopo hapulu ba:makomako hanohano komo kododilima:, ba:bema: ba:moi hanohano ododili ipuwalo ebete tawakalubi hiliyonoma ha:da ba amihoholame ebete ibi ba:bo kiyahalami, iba:te dopo Ilinoenno holoholo huiya ida:da:li kododima:. Ebe ubila tawakaluba:te ba:be dopo Ilinoenno ba adikumi

ebeno mahilo hunamo kadipatema:, mabu etate alaholo gila:mo ebe hoe bugumagoma: da:midi ebe huiyatiya kahoeha:. ¹⁵ Ba:ba tetelo Godote modoboma: da:goi, galane duluhukui ba:be Ilnate helo ba:bo lawi, tawakaluba:te kebe ilina ibino kokotamo dododi ba:be ida:da:litamo ka:ka: kikamema:. Ba:be mabuma: dopo Hiya:nomo Holoholo Ilinoeni ida:da:liti ba ka:ka:na, ba:bete hopo habanapa:tamo tabo olamagi da:tupuimi ibi ba:ma ka:na kiyalami, puya:te ebe adikumihino wadiyala komopa:te ibi dito nanakapulama:mena:.

¹⁶ Ba:bene hegehege ba:gala koko tawakalubi, dogodogopi ba:gala ilinaha:pi, puya:te huiyaha: oko dowatihona ba:gala puya:te mani oko dowatihona, ba:bi tawakalubi hiliyonomatamo ba:moe Hiya:nomo Holoholo Ilnate tutumu bikalami iba:te ebenu kukala ibino tu hapu kokotamo o wato kala:mo kuwatema:. ¹⁷⁻¹⁸ Ba:ba tetelo tawakalubi hiliyonomo ipuwalo puya:te ebenu kukala uwateheno, ibi kubahilamema: ebete komopa:tamo talona bihatelami, iba:te kolowami ipuwalo ba:bi tawakaluba:tamo naha ilina ba:gala mani a:kikalama:mena:. Ba:bema: la: puya:te ba:moe buka tabo dulihutama, la: niya:tawahala: ba:moe Hiya:nomo Holoholo Ilinoeni kukala ba: ebenu nabala, iyo, ba:be naboenu ipuwa ba: ebenu mahilola. Ba:bema: wadiyala la: ipuwalo muludawate ebenu hido ukuia:mo ba:moe naboenu ipuwa na:lawa:mene, mabu hibila, naba 666 ba: Hiya:nomo Holoholo Ilinoeni nabala.

14

Sipi-goe Deha:poto Ba:gala Ebedo Tawakalubi Ibino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Yelusalema ko haboeno hunu hakalo* Sipi-goe Deha:potote ebenedo 144 taosene tawakaluba:go la:mota:hanalo ba:bo ulamimo. Hibila, ba:bi tawakalubino wato kala:mo ebete ebenedo mahilo ba:gala ebenedo Nabiwino mahilo ya:lo a:miya:teholamiya:.

² Ba:bene Godokono Hunu Habane da:pi, nale eta tabo madodo ba:bo ulimo, ba:be tabo madodo ba: helonomola, beya konomoeno diyamo ba:gala alomoeno goewata diyamo huiyala, huiyatiya nale gala da:kemalagidoluimo ba:be tabo hidonomoma: goimo, tawakaluba:te dolopo kapimilo keba ka:na ka:modohutanaka ba:ba ka:na. ³ Ba:ba tetelo nale 144 taosene hibima: midipino komo ba:ma ka:na umimo, iba:te Godokono Ko Gawadubu luta bahino dopo hapulu ba:gala ebenedo netewa-netewa Hiya:nomo Nopopino holoholo hapulu ba:gala 24 Watowatopino holoholo hapulu ba la:mota:hana uli ohale ba:bo alapihuya:. Ba: hibila, hopo habanapi hiliyonomo ipuwalo ba:bi 144 taosene tawakalubi kapiyate ba:be uli ohale alapihoma: modobola, mabu Kodawate ibino ka:ka: huiyahaletete Saitanakono du genamane ba:bo uluhukulateliya:.

⁴ Ba:moi tawakalubi ba: kebedubate ibi ha:kiya ibino ape talonama: ba midili kamenakamenago kapiyama: keda:hanakuiha:

* **14:1:** Buka ka:lamiholedawa, wadiyala ama: niya:tawa, Yelusalema haboeno eta mahilo ba: Sayonola.

ba:moi ba:bi dubula, iyo, iba:te kamenakamena kuwateholiya:ha:. Ba:bema: hibila, Sipi-goe Deha:potote kebamo da:tonako iba:te ebe ba:bamo dito ta:matanaka, mabu ebete hopo habanapi hiliyonomo ipuwalo kebe tawakalubi Saitanakono du genamane duluhukulateliya: ibi ba: ba:bi tawakalubila. Iyo, ebe ba:gala Godoko ibi netewapino hidonomo palino dopo naha ilina keba ka:nala:ka:, ba:moi 144 taosene tawakalubi ba: ba:ba ka:nala, ⁵ ibino tabo ipuwalo ha:da amiho komo puliyanomola, ba:gala ibino ododili ipuwalo ibi tuputupunomoma: ba eda:ha eta kubate iba:godolo kitanaha:.

Godokono Netewa-kapiya Nopopino Tabo Ga:la Komo

⁶ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Godokono eta nopodawate alomo hunudu puilutalo ba:bo umimo, ebe ba: Godokono emedena emedena teteno Hido Tabo atedawala. Ba:bema: puya:te hiya:hiya: hopolo ba:gala hiya:hiya: tama tawakalubi ipuwalo ba:gala hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimi ipuwalo demedehona, ba:bi tawakalubi hiliyonomatamo ba:moe nopodawate Godokono tabo konolamagama:ne. ⁷ Ba:bene ebete ibulunomamo na:goi, “Wadiyala la: hiliyonomo Godoko tolemelo ebe hunamo nadipata:la:, mabu tete ba: a:pe ebete hopo habanapino hiliyonomo komokomo kanagilamelelamema:. Wadiyala la: hiliyonomo ebe nadikuma:la:, mabu hopo haba ba:gala alomo hunu, kehaha: koko kolomo ba:gala dito

peka:ka:la:hale beya hegehege, ebe ba: ba:moi hiliyonomo komo Ododilidawala.”

⁸ Ba:bene ba:moe dopo nopodawoeno tabote da:wibui, ba:ba tetelo nale etoeno tabo ba:ma ka:na kulimo, “Ba:baloni haba konomo niliya! Dopamo ebenu tawakaluba:te ibino kateneno kuba ubi komamo komo tawakalubi hiliyonomo ba:bo kubahilamenakuya:, lumagiti gamoda beya etatamo ikamelo keba ka:na ka:kubahiminako ba:ba ka:na. Ba: hibila, dopamo tetelo tawakaluba:te na:ga:lanakuya: ba:be ko haba helonomola, huiyatiya ba:ma tetelo Godokono mauba ipuwalo ebe ba: a:kubadiga!”

⁹ Ba:bene ba:moe nopodawoeno tabote da:wibui, ba:ba tetelo nale etoeno tabo bekulimo, ebe ba: netewa-kapiya tete dawama: dedi ba:be dawala. Ebete tabo ibulunomamo ba:ma ka:na goi, “Pote Hiya:nomo Holoholo Ilinoeno kukala ebenu wato kala:mo o kokotamo lawete ba:be Ilinoeno ida:da:li dadikumimini, ¹⁰ Godote ba:be lumagitamo ebenu konomo mauba kalili hibilo kikamema:ne, ebete ebenu niho ipuwalo dupula:mene ebenu komo dito kokubadigama:. Ba: hibila, ebenu kuba ododili mabuma: ba:be lumagiti Sipi-goe Deha:poto ba:gala ebenu hido-talona nopopino holoholo hapulu koko temeteme kuwatema:ne, mabu ebete helonomo koe ipuwalo ba:gala kubanomo nibo pate ipuwalo ba:bo konilutama:ne. ¹¹ Ba:bema: ebete kebolo da:lutamene ba:be Koe Haboenu ahutate hununomamo ba odolo, hegela du hiliyonomolo hawela ami tete nanekelenomo a:kuma:mene, iyo, ebete Hiya:nomo Holoholo Ilina ebenu ida:da:la:go ba adikulamena ebenu mahiloenu

kukala ebeno ape hunulu kalakalago da:lawi, ba:be mabuma: ebete koko temeteme ipuwalo emedena emedena tetelo bemedenamene.”

¹² Ba:moe ba:be mabuma: na Yonete goemo, puya:te Godokono tutumu tabamo papamila:ha mabuma: temeteme duwatemena:, wadiyala iba:te Ya:suku hibima: midi ipuwalo kodakodalo ba la:mota:hana heloha:ma: akeda:hala:

¹³ Ba:bene eta tabo madodo Hunu Habane da:pi nale ba:ma ka:na ulimo, “Ama: naeno tabo bukamo ba:ma ka:na na:miya:ta:, ba:ma tetene tupuimiti kuititi hegela teta:mo nuluhuku, puya:te Kodawa Ya:suku hibima: midi mabuma: da:ha:lamena:, ba:ba:te na:kalakalahamena:!”

Ba:bene Godokono Gobogobote natamo tabo ba:ma ka:na olamagi, “Ba: hibila, ba:ba:te konomamo kokalakalahama:na:! Iba:te natamo kebe menemene oko dowatihonakui, ba:be oko ipuwane hidohido noloho gaote a:pikulinakuya:, ba:bema: iba:te ba:be oko ipuwane hido hawela kamihoma:na:.”

Godote Hopo Habanapino Komokomo Anagil-amelelame Komo

¹⁴ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale naeno dopo hapulu Kodawate alomoeno keyakeya hawaii hunulu lutalo ba:bo umimo. Ba:be Kodawoeno ape hopo lumagino ape huiyala, ba:gala ebete ebeno watamo ko gawadubuino golodo pake ilina puliti ebeno kokotolo witi-laisa iya:hilino giha giliti itama:nui.

¹⁵ Ba:bene Godokono Hunu Habalo ditana ba:be Adikumino Hiya: Genama ipuwane eta nopodawate puluhukuti, hawaii hunulu da:luti

ba:be Kodawatamo ibulunomamo na:pegoi, “Tete ba: uluhuku! Wadiyala ama: amia:no gila:mo hopo haboeno witi-laisa hiliyonomo niya:hila:, mabu ba:bi ilinate hibinomolo a:kodakodahui!” ¹⁶ Ba:bema: pote hawaii hunulu da:luti ba:be Kodawate ebena witi-laisa iya:hilino gili adipatete hopo habado da:patanatui ba:bi ilina hiliyonomo iya:hiliti ba: dito uwateholi.

¹⁷ Ba:bene Godoko Adikumino Hiya: Genama ipuwane eta nopodawate da:puluhukui, ebena kokotolo gala:ipi gao ma:taleno giha giliti itama:nui. ¹⁸ Ba:ba tetelo Godoko owatidoloeno patapata tamene ebena eta nopodawate kapuluhukui, ebe ba: Godotamo hawa:goeno ilina ikamehoeno koe namutudawala. Ba:bene ebete gala:ipi gao ma:taleno gila:godawatamo ibulunomamo na:goi, “Hopo haboeno pali konomolo gala:ipi gaote hibinomolo a:wiwahui! Ba:bema: wadiyala ama: amia:no gila:mo ba:bi gao hiliyonomo na:ma:tala:!” ¹⁹ Ba:bema: gila:godawate ebena gili da:midahui, ebete hopo haboeno palino gala:ipi gao hiliyonomo ma:talete Godote dopamo koamo daligiya: ba:be gao ihi adilutihoeno nakola bobo ipuwamo dito niya:heki, mabu ba:be bobolo Godote kuba ododilipa:tamo ebena konomo mauba kohawakalimima:ne. ²⁰ Ba:bene Godokono Yelusalema ko haba tamelo ebena okopa:te ba:bi gala:ipi gao hiliyonomo natamo ba mikimoelita, ibino ape ipuwane hawihawinomo beyate hawi keba ka:nala:ka: ba:ba ka:na konomamo peka:ka:la:huti. Ba:ba tetelo ba:be beyoeno kulukulu ba: deha:poto tulino kulukulu huiyala,

iyo, ba:be beyate oso-goeno wato teta:mo ba nodolo 300 kilomitama: eda:te ba:bo neka:ka:li.

15

Godote Kuititi Sa:ba:ni Koko Temeteme Hopo Habamo Da:poelamemene Ba:be Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Godokono Hunu Habalo eta konomo hanohano komo ba:ma ka:na umimo, ebena sa:ba:ni nopopa:te hopo habanapa:tamo sa:ba:ni koko temeteme komo kikalamema: ba:bolo la:mota:hanuya:. Hibila, iba:te kuititi tetenomolo hopo habamo ba:bi temeteme komo poelame da:wibomene, ba:ba tetelo Godokono konomo mauba komote atumu kakawiboma:ne.

² Ba:bene nale a:la:mina beya bobo konomote ditanui ba:bo umimo, ba:be ipuwane hegela a:la:wa:hiya komate ikulihuya:, koe keba ka:nala:ka: ba:ba ka:nala. Ba:gala ba:be beya bobo tamelo da:la:mota:hanui, nale ba:bi hibima: midipa:te Godokono dolopo ibino kokotolo pola:lama:nalo kulamimo, ba:bi tawakalubi ba: puya:te Hiya:nomo Holoholo Iinoeno wato kikipo da:lawiya: ba:bi tuputupupila, iyo, ba:ba:te alaholoho ipuwalo ba:be Iinoeno holoholo ida:da:li ba:gala ebena mahiloeno 666 naba a:kubahilamiya:. ³ Ba:bema: Mosesete kebe ohale ebena oko namutudawa Godoko adikumima: dododiya:, ba:be ohale ba: atumu Sipi-goe Deha:potoeno ohalela, ba:bi tuputupupa:te ba:be ohale ba alapiho ba:ma ka:na ga:luya:,

“Kodawa Godo, ama: ba: Helonomodawalata!
 Ama:le kebe koko komo dododilina
 ba:bi komo ba: hanohano hibinomola!
 Ama: kapiya ba: emedena teteno Ko Gawadubu-
 lata!
 Amia:no ododili gabo
 ba: tuputupunomola ba:gala hibinomola!

4 “O Kodawa, ama: kapiyate Hido-talona
 Dawama: eda:nata,
 ba:bema: hiliyonomo tawakaluba:te ama:
 tolemelo
 amia:no mahilo hunamo badipatenakom-
 ena!
 Iyo, amia:no tuputupu ododili komo
 hopo habanapa:tamo a:hawakalilamiya:ta,
 ba:bema: hiya:hiya: hoponapi hiliyonomate
 ama: adikumima: kopelameholema:na!”

5 Ba:bene ba:be komo da:wibui, Godokono
 sipi-goe tama alokoa:mida Talona Genamate
 Yunapino iniwala:godolo da:la:nami, ba:be
 Genama nale Hunu Habalo ba:ma ka:na
 umimo, ba:be Genama tetenomolo ditana ba:be
 Talonanomo Haba Godote dito a:hiya:midui.

6 Ba:bema: puya:godolo helo ditanui sa:ba:ni koko
 temeteme hopo habamo kopoelamema:, ba:bi
 sa:ba:ni nopopa:te Talona Genama guni ba:bo
 pikuliya:, ibi alonomo hidohido kaliko pupulila,
 ba:gala ibino bodolo tetelo da:pola:lama:nui
 ba:bi kawali ba: huiya kokonomo ilinala.

7 Ba:bene Godokono netewa-netewa Hiya:nomo
 Nopopi ipuwane eta kapiyate ba:moi sa:ba:ni
 nopopa:tamo puluhukuti iba:tamo sa:ba:ni

golodo kalili dito pikalami, ba:bi kalili ba:emedena tetelo demedena ba:be Kodawa Godokono konomo mauba komamo tabuilamela.
⁸ Ba:ba tetelo Godokono konomo alo ba:gala ebena helote ebena Talona Genama ba tabuimi ahutate konomamo ba:bo odolui, ba:bema:hibila, sa:ba:ni nopopa:te hopo habamo koko temeteme da:poelamemena:, ba:be oko iba:godolo upula:heno etate ba:be Talona Genama guamo a:pa:ga a:kamodobamene.

16

Godokono Konomo Mauba Komoeno Sa:ba:ni Kalilino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, Godokono Talona Genamane tabo madodote sa:ba:ni nopopa:tamo ibulunomamo da:goi nale ba:ma ka:na ulimo, “La: tolamete Godokono konomo mauba komoeno sa:ba:ni kalili hopo habanapa:tamo na:nehaminahala:la!”

² Ba:bema: doponomo nopodawate tote ebena kalili hopo habamo da:nehaminui, ba:ba tetelo puya:te Hiya:nomo Holoholo Ilina adikumilo ebena kukala ibino apa:mo da:lawi, ba:bi tawakalubino apene kokonomo kumate ba ikuliho ibino temeteme konomoma: ba:bo eda:halami.

³ Ba:bene eta nopodawate ebena kalili hopo haboeno kehaha: kolomamo da:nehaminui, ba:moe ba: netewa kalilima: ba eda: kehaha: kolomoeno beyate hoe lumagino hawima: eda:te, ba:be beya ipuwalo da:ka:ka:halena ba:bi ilina hiliyonomate ba: dito ha:lahuya:.

4 Ba:bene eta nopodawate ebenu kalili hopo haboenu hiya:hiya: tuli ba:gala beya ma:pe hunamo da:nehaminahui, ba:moe ba: netewa-kapiya kalilima: ba eda: tawakalubino niho beyate hawinomoma: ba:bo eda:halami. 5 Ba:bema: hopo konomoenu beya namutudawama: deda:na, ba:be nopodawate tabo Kodawatamo da:goi, na Yonete ba:ma ka:na ulimo, “Hido-talona Dawa, hopo haba tupuimihino ama: dopamo nemedenama:ta, ba:gala ba:ma tetelo ama: bemedenata! Hibila, amia:no helo ipuwalo hopo habanapa:tamo kebe komokomo dododila: ba:bi komo ba: tuputupunomola, 6 mabu iba:te amia:no ukui hawakalimipi ba:gala komo hibima: midipi ba anakapulame ibino hawiti hakamo a:ka:ka:la:halamiya:. Ba:be mabuma: ama:le iba:tamo hawi bikalama:ta, iyo, iba:te da:nihomena: ibino kuba ododili mabuma: modobo huiya ba:bo kuwatema:na:.”

7 Ba:bene puya:te dopamo Ya:suku mabuma: da:ha:lahuya:, nale ba:bi tawakalubino tabo madodote Godoko owatidoloenu patapata ipuwane duluhukui ba:ma ka:na ulimo, “Kodawa Godo, ama: ba: Helonomodawalata! Amia:no ododili komo ba: tuputupu hibinomola!”

8 Ba:bene eta nopodawate ebenu kalili hegela hunamo da:nehaminui, ba:moe ba: netewa-netewa kalilima: ba eda: hegelate koenomoma: eda:lo hopo habanapa:tamo konomo temeteme ba:bo ikalami. 9 Ba:bema: iba:te hegeloenu ko temeteme ipuwalo ba emedena ba:bo iya:tawahuya:, ibino hiya:hiya: koko temeteme

komate Godogodone ikulihuya: Ba:be mabuma: iba:te mauba ipuwalo ebena mahilo komoma: kubakuba tabo bolamagimiya:, huiyatiya ibi ubihinola ibino kuba ododili ipuwane ebetamo ohobila:hate ebe kawagaminama:.

¹⁰⁻¹¹ Ba:bene eta nopodawate ebena kalili Hiya:nomo Holoholo Ilieno ko gawadubu luta baha:mo da:nehaminui, ba:moe ba: paibo kalilima: edi. Ba:bema: ba:be Kubadawoeno hopote dunomoma: dedi, ba:ba tetelo hopo habanapino koko kumoeno temeteme mabuma: iba:te ibino ma:lapila ba aliwatahale, Hunu Habalo demedena ba:be Kodawa Godokono komoma: kubakuba tabonomo ga:late, iba:te ubiha:ma: ba:bo eda:huya: ibino kuba ododili komone ebetamo ohobila:ma:.

¹² Ba:bene eta nopodawate ebena kalili Yupala:itisi ko tuli hunamo da:nehaminui, ba:moe ba: sikisi kalilima: ba eda: ba:be tulino beyate a:pa:honomo ba: dito a:pa:hoi. Ba:be mabuma: hegate da:puluhukunako ba:be hapulu demedehona, komo koko gawadubate ba:be tulino gagale hakado pelamiya: komo hopo habanapa:go kopalalohoma:.

¹³ Ba:ba tetelo na Yonete kuba gobogobo netewakapiyate talotaloeno holoholamo ba ikulita ba:bo ulamimo, etate Konomo Pahiyeno tabo ipuwane uluhukuti, ba:gala etate Hiya:nomo Holoholo Ilieno tabo ipuwane kuluhukuti, ba:gala etate Godokono mahilamo Ha:da Amiho Tabo Olamagidawoeno tabo ipuwane akuluhukui.

¹⁴ Hibila, ibi ba: Saitanakono komo kuba gobogobola. Iyo, iba:godolo

ebeno helote itana ebena hanohano komo kododilima; ba:bema: iba:te hopo haba konomamo kotolamema:na; hiya:hiya: hopoenoko koko gawadubu hiliyonomo kapiya baha:mo magahete, iba:te Helonomodawa Godokono Ko Hegelalo etapa:te etapa:go kalaholohoma:.

¹⁵ Ba:be mabuma: Kodawa Ya:suti ebena tawakaluba:tamo ba:ma ka:na goita, “Mu numitota:la! La:le iya:tawaha: tetelo nale la:tamo kopema:nemo, pilo dubuti tawakalubino ilina uwatema: keba ka:na ka:penako ba:ba ka:na. Ba:bema: pote naeno pe komoma: uliholo demedena ebete na:kalakalamene, mabu pilo dawate ebena hidohido kaliko a:kuwata:mene, ba:bene ebete tawakalubino holoholo hapulu kikipuiya a:kapata:mene.”

¹⁶ Ba:ba tetelo Saitanakono netewa-kapiya kuba gobogobate hopo habanapino koko gawadubu hiliyonomo ibino alaholoho habamo dito magaheliya; ba:be haboeno mahilo Yu tawakalubino tabamo ba: Amagedonela.

¹⁷ Ba:bene eta nopodawate ebena kalili alomo hunamo da:nehaminui, ba:moe ba: sa:ba:ni kalilima: edi. Ba:bema: Godoko Adikumino Hiya: Genamalo ditana, ba:be Ko Gawadubu luta bahini tabo madodote ibulunomo ba:ma ka:na uluhukui, “Ba:ba:la, naeno oko komo ba: a:wibo!”

¹⁸ Ba:ba tetelo alomoeno hiya:hiya: ga:lawatahale komo ba:gala hegela a:la:wa:hiyahale komate ikulihuya; ba:bene konomo wima:la:te hopo habamo pi. Ba: hibila, Godote tawakalubi ododiliti ibi hopo habamo da:miya:tiya; ba:ba tetene tupuimiti ba:ma teta:mo puluhuku, iba:te ba:bako wima:la: kuminakuiha: mabu

ba:be wima:la: helonomola. ¹⁹ Ba:be mabuma: Ba:baloni ko habate netewa-kapiya teta:mo hiya:hiya: bola:la:halete, ba:bene komo hopoenoko koko habate atumu dito kakubakubahuya:. Ba:ba:ba ka:na Godote Ba:baloni habanapino koko kuba ododili komokomo ba emalagidole, ebete huiya iba:tamo dito ikalami, iyo, ibi hiliyonomate Godokono konomo mauba komoeno kalili ba niho ba:bo upula:diguya:. ²⁰ Ba:bene hopo haba konomoeno hunuhununomo haka hiliyonomate wibohonomo ba wiboho, atu tetelo kehaha: kolomolo da:pola:na ba:bi hiya:hiya: hopo hiliyonomate beya ipuwamo dito ululadigahaliya:. ²¹ Ba:gala koko nakola huiya wegola kikipate hopo habanapa:tamo konomamo alomo hununi doi, ba:bi wegola kikipoenomenemene ba: 50 kilogalamala. Ba: hibila, ba:be hiya:nomo wegola mabuma: tawakalubino temetemete kubanomoma: ba eda:, iba:te maubahalete Godokono komoma: kubakuba tabo ba:bo ga:luya:.

17

Dubu Bilibili Kamena Ba:gala Hiya:nomo Holo-holo Ilina Ibinu Komo

¹ Ba:ba tetelo Godokono konomo mauba kalila:go nopopi sa:ba:ni ipuwalo etate na Yonetamo pete natamo tabo ba:ma ka:na pegoi, “Ama:le eta komo umima: mamona:pa:. Nale ama: kiya:tumima:nemata, Godote Dubu Bilibili Kamenatamo ebena kuba huiya keba ka:na na:kikamemene. Ba:be Kamenoenokomo ama: na:puma:, ebe ba: tawakaluba:te hiya:hiya:

koko tuli tametamelo dododiya: ba:be konomo awagaha habala. ² Ba: hibila, hopo haboeno koko gawadubate ba:be Kamenatamo pelamenakuya:, hiya:hiya: tetelo iba:te eba:go kapiyama: ba peda:ha ibino kateneno kuba ubi komokomo ba:bo kopododilinakoma:. Iyo, hopo habanapa:te eba:go kapiyama: da:peda:hanakui iba:te ba:bo daedaeholenakuya:, dubate gamoda konomamo da:nihonaka ba:ba ka:na.”

³ Ba:bene nopodawate Godokono Gobogoboeno heloamo na dito hopamo da:magatani, ba:ba tetelo nale ba:be Kamenate Hiya:nomo Hawihawi Ilina hunulu lutalo ba:bo numimo. Ba:be Hawihawi Ilieno komo ba:ma ka:nala, ebe sa:ba:ni watagoenola ba:gala ta:ni kalitagoenola, ba:gala ebete ebene ape hunamo Godoko iduduputimino mahilo hiliyonomo ya:lo a:miya:teholiya:. ⁴ Ba:bene ebe hunulu da:luti, ba:be Kamena hawihawi kaliko pupulila, ko gawa kamenate ilina keba ka:na ka:pupulinako ba:ba ka:na, ba:gala ebene kokobelo hiya:hiya: golodo ba:gala hidohido a:la:mina nakola ba:gala nehe tulikahula na:pola:ma:nui. Ba:bene ebene kokotolo ditanui nale ba:be golodo kalili ba:bo umimo, ba:be kalili ba: ebene kateneno hiya:hiya: kuba ubi komo ba:gala dalowa: ubi komo tabonomola. ⁵ Ba:bema: ebete ebene wato kala:mo ebene mahilo ya:lo a:miya:tiya: ba:ma ka:na, “Na ba: Ba:baloni ko habala, naeno helo konomola!” Ba:gala ebete ba:be mahileno ipuwa hawakalimiti gala ba:ma ka:na kamiya:tiya:, “Na ba: dubu bilibili kamenakamenoeno Menokola, ba:bene

nagodone kateneno hiya:hiya: kuba ubi komo hiliyonomate ikulihonaka!”

⁶ Ba:bene nale ba:be Kamenoenno komo gala da:kumimo ba:moe komo ba:bo iya:tawuimo, tawakaluba:te Ya:suku ta:matapi ipuwalo pui kanakapulamenakui, ebete ba:bi hibima: midipino hawi da:nihonakui daedaema: ba:bema: edi, lumagiti gamoda konomamo da:ninako ba:ba ka:na.

Ba: hibila, nale ba:be Kamenoenno komokomo dulamimo ba:bema: konomamo hanohanutimo.

⁷ Ba:bene nopodawate natamo na:goi, “Ama: bada mabuma: ka:hanohanuta? Ba:moe Kamenoenno ipuwa komo nale ama: kiya:tumima:nemata, ba:gala kebe ilinate ebe dagatanako ba:be sa:ba:ni watagoeno ba:gala ta:ni kalitagoeno Iinoeno komo atumu kakiya:tumima:nemata. ⁸ Ba:be Hawihawi

Ilnate hopo habalo dopamo emedenami huiyatiya ka:lo ba:bolo kalutaha:. Tete tatalila ebete Du Bobo Konomo ipuwane gala da:kamahigamene hopo habanapa:tamo ebena ka:ka:go hawakala ba:bo kopuluhukuma:ne, mabu Godote ubi ya:lo ihatiya: hopoenno kuititi tetelo ebe hibilo kokubahimima:. Huiyatiya Godote ebe kubahimihino, dopamo hibima: midiha:pa:te ba:be Iinoeno komoma: konomamo kohanohanohoma:na:, mabu ebete dopamo emedenami, ba:bene ebena komo da:wibui huiyatiya iba:tamo gala na:kuluhukuna. Ba:bema: ba:moe komo ba: hibila, Godote hopo haba ododihino ebena tuputupupino mahilo Ka:ka: Bukamo dopamo da:miya:telamiya:,

Hawihawi Ilina adikumipino mahilote ba:be Bukalo a:kapola:lama:namena:.

⁹ “Ama: nulia:, ba:moe ba: mulu emalagi-dolo komola. Hawihawi Ilineo sa:ba:ni wato ba: sa:ba:ni hakala, hopo habanapa:te ba:bi haka hunamo ibino ko haba ya:lo ododiti, ba:ma tetelo Dubu Bilibili Kamenate ba:bi haka hunulu luta. Ba:gala sa:ba:ni watoeno eta ipuwa ba:ma ka:nala, ibi ba: sa:ba:ni koko gawadubula. ¹⁰ Ba:moi sa:ba:ni koko gawadubu ipuwalo paibate ya:lo a:wibuya:, huiyatiya ba:ma tetelo etate hopo habalo bemedena ba:gala etate galane kakapuluhukuma:ne, ba:bene ba:be kuiti-tidawate da:pemene ebene ko gawadubu komote tete nanekelelo kitanama:ne. ¹¹ Ba: hibila, kebe dawate dopamo da:hoi ba:be Hawihawi Ilinata gala da:ka-uluhukumini, ebene ko gawadubu komote ba itana ebete naba a:iti tetedawama: keda:ma:ne. Ebete dopamo ba emedena dopo sa:ba:ni koko gawadubu ipuwalo etama: eda:nami, huiyatiya ka:lo ebe hopo habalo kalutaha:. Ba:bema: hibila, ebete ebene atu ko gawadubu haba lawema: gala kakamahigama:ne, ba:bene hopoeno kuititi tetelo Godote ebe dito kokubahimima:ne.

¹² “Ba:gala eta komo. Ama:le dulama: ba:bi ta:ni kalita ba: komo ta:ni hopoeno koko gawadubula, iba:te tete tatalila Hawihawi Ilinago helo kolawema:na: iba:te eba:go kapimilo hopo habanapino kokopima: keda:hama:ne. Ba: hibila, Godote iba:tamo tete nanekele kikalamema:ne, iba:te ibino koko gawadubuino habalo ba pola:na ¹³ Hawihawi Ilinago ukui kapiyama:

eda:hate ebenu hiya:hiya: ubi komamo ba:bo kopapamila:hama:na. ¹⁴ Ba:bema: iba:te ibino alaholohopi hiliyonomago kapiyuilamete Sipi-goe Deha:potago ba palaholoho, ebete huiyatiya ibino wato kikipo dito kolawema:ne mabu hopo habanapino hiliyonomo kokopi ba:gala gawadubu ipuwalo ebe kapiya ba: Kodawanomola, iyo, ebe kapiya ba: Ko Gawadubula! Ba:be mabuma: ebete ya:lo tetelo pui ebenu hibi ta:matapima: keda:hanama: da:ka:lamiholiya:, ba:bi hibima: midipa:te atumu wato kikipo hibilo kakalawema:na.”

¹⁵ Ba:bene Godokono nopodawate natamo eta tabo ba:ma ka:na goi, “Ama:le ka:ma: dulama: ba:bi koko hiya:hiya: tulino komo ba:ma ka:nala. Dubu Bilibili Kamenoenoko habate ba:bi tuli tametamelo itana, ba:bema: ba:bi hiya:hiya: tuli ba: hopo haba konomoenoko hiliyonomo hiya:hiya: tawakalubila ba:gala ba:bi tawakalubino hiya:hiya: hopola ba:gala ba:bi tawakalubino hiya:hiya: tabo ga:la kapiyuimila. ¹⁶ Ba:gala Hawihawi Ilinoenoko ta:ni kalita ama:le dulama: ba:bi koko gawadubuino komo ba:ma ka:nala. Iba:te Hawihawi Ilinago Dubu Bilibili Kamenatamo konomamo ba maubahale ebenu kaliko pipikulamelemete, ebenu ilina ba:gala mani ebegodone heloamo uwatemete, ba:bene ebe danakapumimina: ebenu katene nalemete ebe koa:mo dito ka:da:nama:na. ¹⁷ Ba: hibila, Godote dopamo kebe ubi komo kihatiya: ebete ba:be ukui koko gawadubuino tepo ipuwamo dihatemene, ba:bema: iba:te ibino ukui kapiyama: eda:hate

Hawihawi Ilinatamo kopapamila:hama:na:, ebete ibi ipuwado ebenu ubi komokomo hopo habanapa:tamo kopododilima:. Ba:bene Godote dopamo kebe komate ikulihoma: da:goiya:, ba:bi hiliyonomo komate hibilo ikulihote da:wibohomena:, ba:bi koko gawadubuino helote ba:be atu teteno kuitita:mo kanuluhukuti ba:bo kakaniwibohoma:na:. ¹⁸ Ba:gala eta kapiya komo ba:ma ka:nala. Ama:le duma: ba:be Dubu Bilibili Kamena, ebe ba: hopo haboeno konomo awagaha habala, komo hiya:hiya: hopoeno koko gawadubu hiliyonomate ba:be haboeno Ko Gawadubuino hiya:hiya: ubi komamo a:papamila:halenaka.”

18

Godote Ba:baloni Ko Habatamo Kuba Huiya Ikame Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Godokono eta nopodawate Hunu Habane pihitigutalo ba:bo umimo, ebenu helo konomola ba:gala ebenu alote hopo haba konomo a:la:minahui. ² Ba:bene ebete ebenu tabo madodo hunamo adipatelo na:goi, “Ba:baloni haba konomo niliya, mabu Godokono mauba ipuwalo ebe ba: a:kubadiga! Numa:la:, ba:ma tetelo tawakaluba:te ebe ipuwalo kemedena:, huiyatiya kubakuba gobogobo hiliyonomo ba:gala katene ababale da:nalenaka ba:bakobako holahola hiliyonomo, ibi kapiyate ba:bolo ba:pola:na! ³ Hiya:hiya: hoponapi hiliyonomate Ba:balonigodone kateneno kuba ododili komoeno ukui duwatanakui, ba:bema: ebenu kuba ododili komo ba: gamoda

niho komo huiyala, iyo, puya:te Ba:balonino ododili ipuwamo da:nepalaganakui iba:te dito nedaedaeholenakuya: Ba:bene hopo haboeno koko gawadubate atumu ibino kateneno ubi ipuwalo ebetamo pelamenakuya:, dubate dubu bilibili kamenatamo keba ka:na ka:pelamenaka ba:ba ka:na, ba:gala hopo haboeno koko bisnisi ododilipa:te atumu ba:be haboeno kateneno ubi gabodo ebetamo pelamenakuya: ibino ilina konomamo eba:go kopedogodoguulamema:.”

⁴ Ba:ba tetelo Godokono tabo madodote Hunu Habane pitalo na Yonete ba:ma ka:na ulimo,

“Naeno tawakaluba:la;
wadiyala la: Ba:baloni haba ipuwane
nikula:la!
Na ubihinola la: ebene kuba ododili komago
kapiyama: eda:ha,
iyo, na ubihinola la: ebene kuba ododili mabuma:
huiya eba:go uwate!

⁵ Ba: hibila, ebene kuba ododili komate
hiliyonomoma: eda:hamiya;
ba:bi kubate eta hunamo eta hunamo ba podolo
naeno Hunu Haba ba: a:pologi,
ba:bema: na Godote ebene ododili komo ba
emalagidoleme
huiya ebetamo hibilo kikamema:nemo.”

⁶ Ba:bene Godote tabo gala ba kagoita na Yonete
ba:ma ka:na kulimo,

“Wadiyala la: Ba:baloni habatamo
ebene kuba huiya nikama:la;
ebete komopa:tamo temeteme

keba ka:na kikalamenakui ba:ba ka:na,
 ba:bene la:le ebenu dopo huiya modobolo
 dikamema,
 wadiyala la: ebetamo eta tetelo
 gala konomamo na:kikamiya:la!
 Ba:gala ebete komo tawakalubi
 kokubahilamema: da:hiduimiya:,
 wadiyala la: ba:be helo gamoda kalili lawete,
 huiyatiya ebetamo nikamiya:la: ebete kon-
 ima:,
 ba:bene ebete ba:be kalili da:nimini,
 wadiyala la: eta tetelo gala na:kikamiya:la:,
 ebetemo daedaema: eda:te kubanomoma:
 keda:ma:!

7 “Ebetemo ha:kiya ebe awagaminalo ilina
 keba ka:na ka:dogodoguila:menami,
 wadiyala la: ba:bako dogodogo temetemo
 ebetamo nikamehala:,
 mabu ebete ebenu tepo ipuwalo na:goena,
 ‘Na modobola, na ba: hopo haboenu Ko Gawa
 Kamenala!
 Ba:gala na hamoleha:, na dubu bilibila:godawala,
 na emedena tetelo ihi komo
 a:kiya:tawanamo!’

8 “Ba:bema: numa:la:, ebenu awagaha mabuma:
 ebetemo kapiya hegelalo na Kodawa
 Godogodone
 temetemo hiliyonomo kuwatema:ne!
 Iyo, na ba: Helodawanomola,
 ba:bema: nale ebenu komo ba anagil-
 ameleme
 ebetamo tawetawe komo ba:gala ihi komo

ba:gala baa:ha: komo ikamehote
 koe ba:bo kopoemema:nemo ebete koelo
 kowoema:!”

⁹ Hibila, Godote Ba:baloni habatamo kuba huiya dikamehomene, ba:ba tetelo hopo habanapino koko gawadubate ebe koelo ba woita dumimina: iba:te ebe ba:bo kola:mema:na:, iyo, iba:te ibino kateneno kuba ubi gabodo eba:go kapiyama: eda:halo kuba komokomo dododilinakui, ba:bema: iba:te ba:be koe ahuta umilo dito kihimitama:na:.¹⁰ Ba:ba tetelo iba:te atu kuba huiya lawema: ba toletoleho muhuluni putitatate ba:ma ka:na kopega:lama:na:, “Ba:baloni haba konomo, ama: niliya! Dopamo ama: helonomoma: eda:nama:ta, huiyatiya Godote ama:tamo huiya ba ikame ama: ba: a:kubadigata!”

¹¹ Ba:bema: koko bisnisi ododilipa:te atumu ebe la:melo kihimitama:na: mabu hopo habanapa:te ibino kolowami ilina gala a:kuwatanakamena:.¹² Iyo, ibino golodo ba:gala siliba mani, ibino hidohido a:la:mina nakola ba:gala nehe ilina, ibino hidohido keyakeya ba:gala hawihawi pupulino ilina, ibino hiya:hiya: kodakodanomo keha ba:gala hidohido nibo keha, iba:te ba:moi ilina hiliyonomo gala a:kakolowamiholenakamena: Ba:gala iba:te ba:bakobako hidohido kehamo ba:gala auli ilinamo ba:gala goegoeno kalitamo ba:gala keyakeyanomo nakolamo dododilina, ba:bi hiya:hiya: huiya kokonomo ilina iba:te atumu gala a:kakolowamiholenakamena:.

13 Ba:gala ibino hiliyonomo hiya:hiya: hido nibo papateho ilina, ibino gala:ipi gao beya ba:gala olibi kikipoeno gadi ihi, ibino palawa baa: ba:gala witi-laisa, ibino kau-goegoe ba:gala sipi-goegoe, ibino oso-goegoe ba:gala osago da:wapata:lamenaka ba:bi sa:liyote-boge, ibino huiyaha: okopi mana:mo ba:gala alaholo komamo duwatanaka, ba:moi hiya:hiya: ilina ba:gala tawakalubi iba:te atumu hibinomolo gala a:kakolowamiholenakamena:.

14 Ba:bema: ba:bi koko bisnisi ododilipa:te Ba:baloni habatamo koga:lama:na:, “Ama: kateneno ubi komamo da:dogodoguila:menama:, ba:bi hidohido ilina hiliyonomate ama:godone ba: alatidihola:. Ba: hibila, ama: emedena emedena tetelo genamoeno hidohido a:la:mina ilina ba:gala gadigadi ilina gala a:kulamena:kamena:ta!” 15 Iyo, Godote Ba:baloni habatamo kuba huiya dikamehomene, kebe dubate ibino oko owati ipuwalo eba:go koko ilina da:dogodoguila:menama:, ba:ba:te atu kuba huiya lawema: ba toletoleho muhuluni putitatate ebe mabuma: ba:bo kihimitama:na:. Iba:te ebe la:melo 16 ba:ma ka:na koga:lama:na:, “Ba:moe konomo haba niliya! Dopamo ebete hidohido keyakeya ba:gala hawihawi kaliko bepupulinakui, ba:bene ebeno kokobelo hiya:hiya: golodo ba:gala hidohido a:la:mina nakola ba:gala nehe tulikahula na:pola:ma:nami, 17 huiyatiya Godote ebetamo huiya ba ikame ebeno dogodogo ilina hiliyonomate ba: dito wibadigahama:!”

Ba:gala atu tetelo koko bogeno namutulubi

ba:gala ibino okopi ba:gala puya:te kehaha: kolomolo bisnisi oko owatima: hiya:hiya: da:wapata:lamena, ibi hiliyonomate muhuluni putitatate ¹⁸ ko habate koelo ba woita da:pumimina: ba:bo kihimitama:na:. Iba:te koe ahuta umilo ba:ma ka:na koga:lama:na:, “Ba:moe konomo haboeno helote dopamo ditanami bada konomola:ka:! Ba:ba tetelo eta ba:bako holoholo habate kitanamiha:!” ¹⁹ Ba:bene iba:te ibino tepo menemene kohawakalimima: hakoeno puhulu ibino watamo iya:hekeholete Ba:baloni la:melo gala kakaga:lama:na:, “Ba:moe konomo haba niliya! Dopamo kehaha: kolomolo da:wapata:lamenama:, ba:bi koko bogeno namutulubi hiliyonomate ebegodolo dogodogopima: eda:hanama:, huiyatiya Godote ebetamo huiya ba ikame ebena ilina hiliyonomate ba: dito wibadigahama:!”

²⁰ Ba:bema: na Yonete eta tabo ba:ma ka:na kulimo, “Godokono Hunu Habalo demedehona ba:gala ebena oelamepi dubu ba:gala ebena ukui hawakalimipi ba:gala ebena komo tawakalubi hiliyonomo, wadiyala la: na:kalakalahala: mabu Ba:baloni habate ba: a:kubadiga! Iyo, ebete la:tamo koko temeteme dikalamenakui, ba:be mabuma: Godote ebetamo huiya ba: ikame!”

²¹ Ba:ba tetelo nale eta helonomo nopodawa ba:bo umimo, ebete menemenenomo nakola lawete kehaha: kolomamo ba a:da:na na:goi, “Godote ba:ma ka:na ebena mauba ipuwalo Ba:baloni ko haba ba kubahimi hopamo da:pa:da:namene, tawakaluba:te ebe gala a:kuminakamena:. ²²⁻²³ Iyo, Ba:baloni, amia:no

kuba huiyate hibinomolo ba: a:puluhuku, mabu hopo haboeno dogodogopi ipuwalo amia:no bisnisi ododilipa:te dopopinomoma: ba eda:hana, ama:le amia:no giwali ododili komamo komo hoponapi hiliyonomo ha:da bamihoholamenama:ta! Ba:moe ba:be mabuma: ama: ipuwalo tawakaluba:te ohale alapiho komo ba:gala dolopo modoho diyamo gala a:kulia:mena:, ama: ipuwalo atumu pa:lola: diyamo ba:gala gebole diyamo gala a:kamahila:hala:mena:! Iyo, mulu okopi dubuino hiya:hiya: komo ba:gala kamenakamenoeno baa: hiduilame komo ba:bi okote ama: ipuwalo kowibohoma:na:, ba:bema: ba:moi okoeno hiya:hiya: diyamo atumu gala a:kapola:namena:! Ba:bene tawakaluba:te ama: ipuwalo wuiki alo gala a:kuma:mena:, ba:gala kuhiti bohela:go kapiyama: eda: pokoeno kalakala komote gala a:kitanamene.”

²⁴ Ba:bema: na Yonete goemo, Ba:baloni ko habate ba:moe gabodo Godogodone kuba huiya ba: a:lawe, mabu ebe ipuwalo kuba ododilipa:te Godokono ukui hawakalimipi ba:gala ebeno komo tawakalubi anakapulamenakuya:, iyo, hopo haba konomolo iba:te kebe tuputupupi dito danakapulamenakui ba:bi tawakalubino hawiti ebe ipuwalo bitana.

19

*Ba:baloni Haboeno Kuba Huiyoeno Komoma:
Hunu Habanapino Kalakala Komo*

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Hunu Habalo

tawakalubino kapiyuimi konomote kapimilo da:ga:lui ibino tabo madodo konomo ba:ma ka:na ulimo, “Godoko na:milimihala! Ka:ka:mula: komote ebegodone nuluhukuna, ba:bene konomo awagaha komo ba:gala konomo helo komote ebegodolo ba:pola:na! ² Ebeno ododili komo ba: tuputupunomola! Ba:ma ka:na ebete Dubu Bilibili Kamenatamo kuba huiya hibinomolo ikame, mabu ba:be Ko Kamenate kateneno kuba ubi komamo hopo haba konomo ba kubahimina, ebene mauba ipuwalo Godokono huiyaha: okopi dito anakapulamenakui.”

³ Ba:bene hibima: midipino kapiyuimi konomote ibulunomamo gala na:kaga:luya:, “Godoko na:milimihala! Ba:baloni konomo habate koelo da:woena, ba:be ahutate emedena emedena tetelo hunamo bodolonamene!”

⁴ Ba:bene Godote ebene Ko Gawadubu emede bahilo ba luta, ebe tametamelo da:pola:nui ba:bi 24 Watowatopi ba:gala netewa-netewa Hiya:nomo Nopopi, iba:te kapimilo ibino holoholo ebene nato mabamo ba pemiya:te ebe adikumilo na:ga:luya:, “Ba:ba:la! Godoko na:milimihala!”

Sipi-Goe Deha:potoeno Kamena Lawe Poko

⁵ Ba:bema: Godokono Ko Gawadubu luta bahini eta tabo madodote da:pi, nale ba:ma ka:na ulimo, “La: puya:te aeno Godotamo papamila:halelo ebene huiyaha: oko dowatihonama, iyo, la: kokopi ba:gala hegehegepi, wadiyala la: hiliyonomate ebe nawagaminala!”

⁶ Ba:bene tawakalubi mumulunomate kapimilo da:ga:luti ibino tabo madodo nale gala na:kulimo,

ba:be tabo madodo ba: helonomola, konomo beyate da:goenapenanako ba:gala alomote da:ga:lawatahale ba:bi kokonomo diyamo huiyala. Iba:te ba:ma ka:na ga:luya:, “Godoko na:milimihala:! Aeno Helonomo Kodawate Ko Gawadubuma: eda:na!⁷ Ba:bema: wadiyala a hiliyonomate konomamo ba kalakalaha ebe hunamo kadipatiya:! Ba: hibila, Sipi-goe Deha:potoeno Kamenate ya:lo hidote ibino kapiyama: eda: poko tete ba: uluhuku,⁸ ba:bene ba:be pokoenomoma: Godote hidohido a:la:mina kaliko keyakeyanomo ba:be Kamenatamo ba: ikame.” Ba:ba tetelo na Yonete ba:moe komo iya:tawuimo, ba:bi pupulino ilina ba: hibima: midipino tuputupunomo ododili komokomola.

⁹ Ba:bema: Godokono nopodawate natamo na:goi, “Ama: Bukamo tabo ba:ma ka:na na:miya:ta:, Sipi-goe Deha:potote ebeno Kamenago kapiyama: eda: poko habamo kopelamema: pui ka:ka:lamiholiya:, ba:bi tawakaluba:te na:kalakalahamena:!” Ba:bene nopodawate ebeno tabo moga:melo gala na:kagoi, “Ba:moe ba: Godokono hibi tabola.”

¹⁰ Ba:bema: nale ebe adikumima: ebeno nato mabamo dito guimo, ebete huiyatiya natamo na:goi, “Ao, ama: na akadikunama:la:! Na ba: ama: ba:gala komo hibima: midipi ekaki huiyala, mabu na Godokono huiyaha: okodawa etala, iyo, Ya:suti ebeno hibi komo da:hawakalimiya:, la:le ba:be komo kodakodalo keba ka:na ka:laweonama, na ba: ba:ba ka:na kalawenamo. Ba:bema: wadiyala ama: Godoko kapiya nadikuma:.” Ba:ba tetelo na

Yonete ba:moe komo iya:tawuimo, a hibima:midipa:te Ya:sukunu hibi komo hawakalimima:kebe tabo dolamagiminakoma:, ba:be tabo ba: Godokono ukui hawakalimipa:te dopamo da:hawakaliminakui ba:be atu tabola.

Kodawa Ba:gala Ebeno Keyakeya Oso-goe Ibino Komo

¹¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma:deda:hanami ba:be komote wiboheno, Hunu Haba a:hiya:mida ba itana nale keyakeya oso-goe ebeno namutudawate ebe hunulu lutalo ba:bo umimo. Ba:be oso-goe namutudawoeno mahilo ba: Hibi Komo Hawakalimidawala, mabu ebete tuputupu gabodo tawakalubino komo ba anagilamelelamena kuba ododilipa:go ba:bo alaholohona. ¹² Ebeno baiditi koe powamo ba wamoteme ebeno watolo hiliyonomo koko gawadubuino pake ilinate pola:ma:nui, ba:gala ebete ebeno apa:mo ebeno mahilo ya:lo a:miya:tiya: huiyatiya eta dawate ba:be mahiloeno komo iya:tawaha:. ¹³ Ba:bene tawakaluba:te ebe da:ka:minaka ba:be mahilo ba: Godokono Tabola, ba:gala ebete da:puli ba:be ga:ga: kaliko hawa:goenola, ba:be hawi ba: puya:te eba:go dalaholohona ba:bi dubuino hawila. ¹⁴ Ba:bema: Hunu Habanapi alaholohopa:te hidohido keyakeya kaliko pupuliti ibino hiya:hiya: kapiyuimi ipuwalo komo keyakeya oso-goegoe hunulu ba pola:na ba:be Kodawa ba:bo ta:matuya:. ¹⁵ Ba:bene ebeno tabo ipuwane giha giliti da:puluhukuna ebete ba:be gila:mo hiya:hiya: hoponapi kanakapulamema:ne, ba:gala ibi ipuwalo

puya:te ebetamo papamila:haleheno ebete auli kukamo ibi kubamo kalukulima:ne, iyo, ba:ba tetelo ebete hopo haboeno gala:ipi gao hiliyonomo uwateholete ihi adilutihoeno nakola bobo ipuwamo iya:heketete Helonomodawa Godokono konomo mauba komamo ibi ba:bo konimikimoelena:ne. ¹⁶ Ba:bene ebeno ga:ga: kaliko hunamo ba:gala ebeno oke hunamo ebete ebeno mahilo kohawakalimima: tabo ya:lo ba:ma ka:na miya:tiya:, “Hopu habanapino hiliyonomo kokopi ba:gala gawadubu ipuwalo na kapiya ba: Kodawanomola, ba:gala na kapiya ba: Ko Gawadubula!”

¹⁷ Ba:ba tetelo nale eta nopodawate hegela hunulu la:nalo ba:bo umimo, ba:bene ebete alomo hunudu da:puilahalenaka ba:bi holahola hiliyonomo ba ka:lami iba:tamo ibulunomo ba:ma ka:na goewatui, “La: mamo na:pelama:la:, Godokono konomo pokoeno ilina kopenahama:!

¹⁸ Alaholoho ipuwalo da:ha:lahamena:, ba:bi koko gawadubuino katene ba:gala ibino alaholohopino katene, ba:gala alaholohopino komo watowatopino katene ba:gala ibino oso-goegoeno katene, wadiyala la:le ba:bi hiya:hiya: katene na:penaliya:la:! Iyo, puino ka:ka:te alaholoho ipuwalo da:wibohomena:, ba:bi koko tawakalubi ba:gala hegehege tawakalubi, mani oko dowatina ba:gala huiyaha: oko dowatihona, wadiyala la:le pelamete ibi hiliyonomoeno katene na:pewaminadigaliya:la:!”

¹⁹ Ba:bene nale Hiya:nomo Holoholo Ilina ba:gala hopu habanapino koko gawadubu ibino alaholohopi hiliyonomago, iba:te ba

pekapiyuimita nale ba:bo ulamimo, iba:te
 ibino ubi tabo kapimilo ba:ma ka:na ihatiya:
 iba:te oso-goe hunulu da:luti ba:be Kodawa
 ba:gala ebena alaholohopi iba:go kalaholoma:
 20 Ba:bema: alaholoho ipuwalo Hiya:nomo
 Holoholo Ilina ba:gala Godokono mahilamo
 Ha:da Amiho Tabo Olamagidawa, Kodawate
 ibi netewapi ka:ka:lo uwatelete Saitanakono
 Koe Bobamo dito niya:heki, ba:be Bobolo
 helonomo nibote patena. Hibila, dopamo
 ba:be Ha:da Amiho Tabo Olamagidawate
 Hiya:nomo Holoholo Ilinoeno dopo hapulu
 koko hanohano komo dododilinakui, ebete
 ba:bi komamo hibima: midiha:pi ha:da ba:bo
 amiholamenakui, iyo, puya:te Hiya:nomo
 Holoholo Ilinoeno kukala uwatete ebena ida:da:li
 dadikuminakui ba:bi tawakaluba:te ebena kuba
 gabamo emogabuimi komamo dito gudinakuya:
 21 Ba:bema: Kodawate oso-goe hunulu da:luti,
 ebena tabone da:puluhukuna ba:be gila:mo ebete
 Hiya:nomo Holoholo Ilinoeno komo ta:matapi
 hiliyonomo dito anakapulami, ba:bene holahola
 hiliyonomate pelamete ba:bi alaholohopino
 ha:laha katene konomamo da:penali ba:bo
 wigulameholi.

20

Kapiya Taosene Gogoeno Komo

1 Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami
 ba:be komote wiboheno, nale Hunu Habane
 Godokono eta nopodawate pihitigutalo
 ba:bo umimo, ebena kokotolo Du Bobo
 Konomoeno gigiho ki ba:gala konomo auli

halete pola:ma:nui. ²⁻³ Ba:ba tetelo ebete Pahiya Konomo pelawa:digate auli hala:mo matuhumihote Du Bobo Konomo ipuwamo na:da:nate gigiho kia:mo ba: dito kalapilui, ebete kapiya taosene gogo tetelo ba:bolo kemedenama:. Ba:bema: kapiya taosene gogo ipuwalo Pahiyate hopo habanapi ha:da a:kamihoholama:mene, huiyatiya ba:be tete ga:ga:nomo da:wibomene, Godote ebe Du Bobo Konomo ipuwane uluhukutiti gopowahi tete ebetamo gala kakikamema:ne ebete tawakalubi ha:da kamiholamema:. Hibila, Pahiyoeno eta mahilo ba: Kubadawala, ebete hopo tupuimi mabuni kaluino holoholamo duluhukuya: ba:be dawala.

⁴ Ba:ba tetelo na Yonete komopa:te koko gawadubuino gagahidi bahilo ba pola:na ba:bo ulamimo, Godote iba:tamo helo ya:lo ikalamiya: hopo habanapino komo kanagilamelelamema:. Ba:bene nale ba:moe komo iya:tawuimo, ba:bi tawakalubi ba: puya:te Ya:sukunu komo hawakalimi mabuma: ba:gala Godokono tabo olamagimi mabuma: kuba ododilipa:te ibino ka:ka: diya:hililamiya: ba:bi ha:lahapino gobogobola. Ba:ba:te Hiya:nomo Holoholo Ilina ebene ida:da:la:go adikulamema: ubiha:ma: eda:huya:, ba:bema: iba:te ebene kukala ibino wato kala:mo ba:gala kokotamo kuwatiya:ha:. Ba:be mabuma: Godote ibi ka:ka:mo gala kawadiya:paa:latelete iba:tamo helo ba:bo ikalami, iba:te kapiya taosene gogo ipuwalo ebene Oemedawa Kelisokoba: koko gawadubuma: keda:hanama:. ⁵ Ba:bene

ba:moi ha:lahapa:te ka:ka:mo da:mahila:hali,
 ba:be komo ba: Godokono dopo tetela ebete
 ha:lahapi ka:ka:mo wadiya:paa:latelema:. Ba:
 hibila, kapiya taosene gogo tetete da:wibomene,
 ba:ba tetelo ebete komo ha:lahapi atumu
 ka:ka:mo gala kakawadiya:paa:latelema:ne.
⁶ Ba:bema: puya:te Godokono ka:ka:mo dopamo
 da:mahila:halemena;, ba:bi tawakaluba:te
 konomamo kokalakahama:na;, mabu hoe
 komoeno helote iba:tamo gala a:kitanamene,
 ba:bene iba:te kapiya taosene gogo ipuwalo
 Kelisokoba: koko gawadubuma: ba eda:hana ebe
 ba:gala Godoko badikulamenakomena:.

*Kodawate Saitanatamo Kuba Huiya Ikame
 Komo*

⁷ Ba:bene kapiya taosene gogo tete
 da:wibomene, Godote Saitanako du genama
 ipuwane uluhukutiti ebetamo gopowahi tete
 ba ikame, ⁸ ebete hopo habanapino hiya:hiya:
 hopamo gala katote ibi hiliyonomo ha:da ba
 namihoholame ba:bo konekapiyuilamema:ne
 iba:te Godokoba: kalaholohoma:. Ba:ba
 tetelo Saitanate pui da:kapiyuilamemene
 ibino hiliyonomo hopo ipuwalo koko mahilo
 netewa ba: Goga ba:gala Magogala, ibino
 alaholohopi dubu hiliyonomoma: ba eda:ha
 lumagiti ka:lamihole modoboha:, iyo, ibi
 kehaha: kolomoeno kulili keba ka:nala:ka:
 ba:ba ka:nala. ⁹ Ba:bene nale Yonete ba:bi
 alaholohopino komo ba:ma ka:na umimo, iba:te
 hopo haboeno hiya:hiya: hapuni pelameholete,
 ba:bene kebe tawakalubi Godote malemalelo
 konomamo demalagidolena iba:te ba:bi

tuputupupi kokubahilamema: ibino ko haba ba:bo pegopa:miduya. Ba:ba tetelo huiyatiya Godote konomo koe Hunu Habane da:poemi ibi hiliyonomo ba:bo kubahilami, ¹⁰ ba:bene pote ibi ha:da damiholami Godote ba:be Kubadawa heloamo lawa:digate Koe Bobamo dito na:da:nui, ba:be Koe Bobolo helonomo nibote patena. Ba:hibila, Godote ebene mahilamo Ha:da Amiho Tabo Olamagidawa ba:gala Hiya:nomo Holoholo Ilina atu Koe Bobamo ya:lo iya:hekiya:, ba:bene ba:ma tetene tupuimiti emedena emedena tetelo ba:bi netewa-kapiyate hegela du hiliyonomolo koko temetema:go bemedenamena:

Kodawate Hopo Habanapino Komo Danagil-amelelamemene Ba:be Komo

¹¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami ba:be komote wiboheno, nale Kodawate ebene ko gawadubuino konomo keyakeya emede bahilo lutalo umimo. Ba:bene ebene holoholo hapulu hopo haba ba:gala alomo iba:te ibino ilina hiliyonomago ha:kiya wibohuya:, ba:bema: lumagiti ibi gala a:kulama:mene. ¹² Ba:ba tetelo puya:te dopamo da:ha:lahuya:, nale ba:bi tawakalubi hiliyonomo, koko ba:gala hegehege atumu, iba:te Ko Gawadubuino luta bahi dopo hapulu la:mota:hanalo ba:bo ulamimo. Ba:bene nopopa:te komo buka ba a:hilame Kodawate ebene Ka:ka: Buka ba:bo a:hiya:midui, ba:bi buka ipuwamo ebete hopo habanapino ododili komokomo ya:lo a:miya:teholamiya:. Ba:be mabuma: ebete hiliyonomo ha:lahapino komo

ba:moi bukoeno komokomamo tuputupunomolo
ba:bo anagilamelelami.

¹³ Ba:bene tawakalubi ipuwalo puya:te
ibino ka:ka: kehaha: kolomolo datulateliya:
ba:gala puya:te Ha:lahapino Habamo dopamo
da:nepalaguya:, ba:bi ha:lahapi hiliyonomate
Ko Gawadubuino luta baha:mo pikulihote,
ba:bene ebete ibino hiya:hiya: ododili komo
ba:bo anagilamelelami. ¹⁴ Ba:bema: ba:be
komo da:wibui Kodawate Ha:lahapino Haba
kubahimima: ba:be haba Saitanakono Koe
Bobo ipuwamo dito na:da:nui, ba:be Koe Bobo
ipuwalo netewa teteno hoe komote hibilo bitana,
¹⁵ ba:bene ha:lahapi hiliyonomo ipuwalo puino
mahilo Ka:ka: Bukalo pola:lama:naheno, ba:bi
tawakalubi hiliyonomo Kodawate Saitanakono
Koe Bobo ipuwamo atumu a:kaniya:heki.

21

Godokono Uli Hunu Haba Ba:gala Uli Hopo Haba Ibino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami
ba:be komote wiboheno, nale uli Hunu Haba
ba:gala uli hopo haba ba:bo ulamimo, mabu
Godote dopamo dododiliya: ba:be pakala Hunu
Haba ba:gala pakala hopo haba iba:te a:wibuya:,
ba:gala dopamo ditanami ba:be kehaha: kolo-
mote atumu kitanuiha. ² Ba:bene nale Godokono
uli Yelusalema ko habate ebene Hunu Habane
ebegodone pihitigutalo ba:bo umimo, ba:be haba
ba: ebene hido-talona habala. Iyo, ba:be uli
Yelusalema haba a:la:minanomola, uli kame-
nate ebene dubago kapiyama: eda:ma: poko

tetelo hidohido a:la:mina kaliko keba ka:na ka:pupulinako ba:ba ka:na. ³ Ba:ba tetelo Godokono Ko Gawadubu luta bahini eta tabo madodote ibulu da:pi, nale ba:ma ka:na ulimo, “Mu numitota:la:, ba:ma tetene tupuimiti emedena emedena tetelo Godokono emede habate hopo habanapa:godolo bitama:namene, ba:bema:iba:te ebe kapiya ba adikumina iba:te ebeno hibi tawakalubima: beda:hanamena:.” ⁴ Ba:bene iba:te kebe komokomoma: dopamo dihiminakui Godote ba:bi komo ibino ukuini ba egebolelame ibino ihi baidi ba:bo kometeteholelamema:ne. Iyo, hoe komo ba:gala hoe lumagi la:me komo, tepo temeteme komo ba:gala ihi komo, ba:bi hiliyonomo pakala teteno menemene komo Godote ba upula:le tawakaluba:godone hibinomolo kowibohoma:na:.”

⁵ Ba:ba tetelo Kodawate ebeno Ko Gawadubu emede bahilo ba luta tabo ba:ma ka:na goi, “Mu numitota:la:, nale ka:lo pakala teteno hiliyonomo komokomo uliulinoma: gala na:kamidilitamo!”

Ba:bene Kodawate ebeno tabo moga:melo na Yonetamo na:kagoi, “Ba:moe tabo ba:hibinomola, iyo, tawakaluba:te hibima:na:mida:mena:, ba:bema: wadiyala ama: bukamo na:miya:ta:.” ⁶ Ba:bene ebete natamo gala na:kagoi, “Ba:ba:la, naeno oko hiliyonomo ba: a:wiboha! Na ba: Mabula ba:gala na ba: Kuititila, iyo na ba: Dopo Hapula ba:gala Gala Hapula! Ba:bema: beya kapete pui dulamena, nale iba:tamo dito da:peka:ka:la:na ba:be beya huiyaheno kikalamema:nemo iba:te emedena emedena tetelo koka:ka:halenama:.” ⁷ Ba:hibila, puya:te ibino hibima: midi ipuwalo

wato kikipo da:lawemena:, ba:moi naeno hiliyonomo hidohido komate iba:godolo emedena tetelo ba:pola:namena:, ba:gala iba:te na ba adikunamena ibi naeno hibi gugudima: beda:hanamena:. ⁸ Huiyatiya puya:te hibima: midi ipuwane kuba ododilipino helo tolemete dalahutihuya: ba:gala puya:te Ya:sugodone dohobila:haliya:, puya:te koko kuba ododili ipuwalo dalowa:pima: deda:huya: ba:gala komo tawakalubi dito danakapulamiya:, puya:te kamena pilo ba:gala dubu pilo ododilipima: deda:huya:, puya:te giwali ododili ba:gala ida:da:li adikulame komo diya:tawahuya:, puya:te hiya:hiya: ha:da amiho tabo da:ga:luya:, Godote ba:bi hiya:hiya: kuba ododilipi hiliyonomatamo huiya ba ikalame Saitanakono Koe Bobamo dito koniya:hekema:ne. Hibila, ba:be Koe Bobo ipuwane helonomo nibote patena, ba:bema: ba:be Bobolo ba:bi tawakalubino netewa teteno hoe komote bitana.”

Godokono Uli Yelusalema Ko Haboeno Komo

⁹ Ba:ba tetelo kebe sa:ba:ni nopopa:te Godokono koko sa:ba:ni temeteme kalili hopo habamo dopamo da:poelami, ibi ipuwalo kapiyate natamo pete ba:ma ka:na pegoi, “Mamo na:pa:, nale Sipi-goe Deha:potoeno uli Kamena ama: komutuim-ima:nemata.” ¹⁰ Ba:bene ebete Godokono Gobogoboeno heloamo na magatanete hununomo hakamo da:nadipini, ba:ba tetelo Godokono uli Yelusalema ko habate ebenu Hunu Habane ebegodone pihitigutalo ebete na ba:bo mutu-inami. ¹¹ Ba:be habate Godokono alo konomago itanui, ba:bema: ebenu hido a:la:mina

komo ba: huiya konomo gedo nakola hegeloeno alote keba ka:na ka:la:minutanako ba:ba ka:na.
¹² Ba:be haboeno kala konomola ba:gala hununomola, ba:bene 12 gigiho tetelo Godokono 12 nopopa:te la:mota:hanuya: iba:te ba:be haba hidamo kolawamenama:. Ba:ba tetelo nale gigihoeno komo ba:ma ka:na ulamimo, Isalaela tawakalubino 12 guino mahilo ipuwalo Kodawate eta gigiho hunamo eta mahilo ihatete, eta gigiho hunamo eta mahilo kihate, ba:ba ka:na ebete ibino 12 guino mahilo ba:bi 12 gigiho hunamo ya:lo a:miya:tehuya:. ¹³ Ba:gala ba:bi gigihate ba:ma ka:na pola:nuya:, hegelate da:puluhukunako ba:ba hapulu netewa-kapiya, ba:gala hegelate da:nihitiganako ba:ba hapulu netewa-kapiya, ba:gala taidi hapulu netewa-kapiya, ba:gala siyale hapulu netewa-kapiya.
¹⁴ Ba:bene ba:be ko haboeno kala imino 12 mabumabu ba: 12 kokonomo nakolala, ba:bema: Sipi-goe Deha:potoeno 12 Oelamepi Dubuino mahilo ipuwalo, Kodawate eta nakola hunamo eta mahilo ihatete, eta nakola hunamo eta mahilo kihate, ba:ba ka:na ebete ebene 12 Oelamepino mahilo ba:bi nakola hunamo ya:lo a:miya:tehuya:.

¹⁵ Ba:ba tetelo natamo dolamagiti, ba:be nopodawagodolo genamoeno ga:ga: modoboteno golodo kuku nitama:nui, ebete ba:be ko haboeno kuititi ba:gala ebene gigihoeno kuititi ba:gala ebene kaloeno kuititi konemodobolateholema:.
¹⁶ Ba:bema: nopodawate ebene kukamo ba:be haboeno netewa-netewa hapuhapu ba:gala ebene hunuino modobo da:modobolateli, nale ba:moe komo umimo, ba:bi hiya:hiya: modobote

ba: kapiyanomola, iyo, eta modobote 24 taosene kilomitama: eda:te, eta modobote 24 taosene kilomitama: keda:te, Yelusalema ko habate ba:ma ka:na itanui. ¹⁷ Ba:bene nopodawate ko haboeno kala da:modoboti, nale ebeno hunuino modobote 60 mitama: dedi ba:bo umimo. Ba:hibila, ba:ba tetelo nopodawate ko haboeno komokomo da:modobolateri, ebeno ododi komo ba: hopo habanapa:te ibino koko genama ba:gala haba keba ka:na ka:modobolateri ebena ba:ba ka:na.

¹⁸ Ba:bene nale ko haboeno komo ba:ma ka:na umimo, ko haboeno a:la:mina ba: hidonomola mabu ebena kala Kodawate hido gedo nakolamo ododiti, ba:bene kala ipuwalo da:pola:nui ba:bi hiya:hiya: genama ba:gala gabo ebete hidonomo golodo ilinamo ododiliya:, ba:be golodo ba: a:la:minanomola. ¹⁹ Ba:bene kala imino 12 mabumabuino koko nakoloeno komo ba:ma ka:nala, ibi hunamo nakola hegehege huiya kokonomo Kodawate hiya:hiya: a:miya:tehuya: iba:te hidonomamo ka:la:minahalenama:. Ba:bema: kala imino dopo mabuino nakola ba: gedo tita:mo a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: bumibumi tita:mo a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: hiya:hiya: tita:goenamo a:la:mina nakolala, ba:gala eta teteno nakola ba: eta hiya: gedo tita:mo a:la:mina nakolala. ²⁰ Ba:bene kala imino eta mabuino nakola ba: keyakeya tita:mo a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: hawihawi tita:mo a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: hipawa tita:mo a:la:mina nakolala, ba:gala eta teteno nakola ba: eta hiya: bumibumi tita:mo a:la:mina nakolala. Ba:bene eta mabuino nakola ba: eta hiya: hipawa tita:mo

a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: eta hiya: gedo tita:mo a:la:mina nakolala, eta teteno nakola ba: eta hiya: hawihawi tita:mo a:la:mina nakolala, ba:gala kuititinomoeno nakola ba: eta hiya: bumibumi tita:mo a:la:mina nakolala.
²¹ Ba:bene haboeno 12 koko gigiho hunulu 12 kokonomo nehete ba:bo pola:nuya:, eta gigiho hunulu kapiya konomo nehe, eta gigiho hunulu eta konomo nehe, nale ibi ba:ba ka:na ulamimo. Ba:gala haba tulinomolo ditanui, nale ba:be gabo atumu a:kumimo, Kodawate ba:be gabo hidonomo golodo ilinamo a:la:minanomoma: a:midiya:.

²² Ba: hibila, Kodawa Godoko ba: Helonomodawala, ba:bema: ebete Sipi-goe Deha:potago ba:be konomo haboeno Talona Genamama: ba eda:hana, ba:bolo eta adikumino genama ketiya:ha:.
²³ Ba:gala ba:be habalo hegela ba:gala manome iba:te ka:la:minalenaha:, mabu Godokono helonomo alo kapiyate ebene hopo ba:la:minana, iyo, ba:be a:la:mina ba: Sipi-goe Deha:potoeno alola.
²⁴ Ba:bema: emedena emedena tetelo hiya:hiya: hoponapi hiliyonomate ba:be ko haboeno alolo ba wapata:lamena, ibino koko gawadubate ibino hidohido dogodogo ilina Kodawatamo kopikamehoma: ba:bamo ba:wadahenakomena:.
²⁵ Ba: hibila, hegela konomolo ba:be haboeno gigihate a:hilamelo ba:pola:namena: tawakaluba:te ipuwamo kopa:pa:la:hama:.
 Iyo, ba:be haba lawamepa:te gigiho a:kakalapilahalenakamena: mabu ba:bolo hopote a:kadunakamene,
²⁶ ba:bema:

wiboha: tetelo gabote bitanamene hiya:hiya:
 hoponapa:te ibino hidohido dogodogo ilina
 ba:gala awagaha komokomo Kodawatamo
 ba:bo kopikamehonakoma:. ²⁷ Huiyatiya
 numa:la:, kuba hilopo komo ododidawa
 ba:gala kuba dalowa: komo ba:gala ha:da tabo
 olamagidawa, ba:ba:te ba:be haba ipuwamo
 a:kapa:pa:la:hamena:. Kodawate puino mahilo
 Sipi-goe Deha:potoeno Ka:ka: Bukamo ya:lo
 da:miya:telamiya:, ibi kapiyate modobola
 ba:bamo a:pa:la:hama:.

22

Uli Yelusalema Ko Haboeno Ka:ka: Tulino Komo

¹ Ba:bema: naeno baiditi hiya:ma: deda:hanami
 ba:be komote wiboheno, nopodawate Godokono
 wiboha: ka:ka: tuli na ba:bo mutuinami, ba:be
 beya ba: hido a:la:minanomola, Godoko ba:gala
 Sipi-goe Deha:poto ibino Ko Gawadubu emede
 bahini ba puluhukuna, ² ko haboeno tulituli
 gabodo ba:bana neka:ka:la:na. Ba:bene ba:be
 tuli dodo hapuhapulu wiboha: ka:ka: dikala-
 mena ba:bi kehate na:la:mota:hanuya:, ba:ba:te
 kapiya gogo ipuwalo 12 hiya:hiya: manome tetelo
 gao a:nolohonaka ba:gala ibino pahate hopo ha-
 banapino hiya:hiya: tawetawe ba:gala temeteme
 komo hiduilamema: pola:na.

³ Ba:bema: Godote kebe komokomo kubama:
 da:goena, ba:bi komo hiliyonomo ipuwalo eta
 kapiyate ebenu uli Yelusalema haba konomolo
 a:kitanamene, iyo, ba:be habate talonanomoma:
 eda:lo Godokono okopa:te ebe ba adikumina, ebe
 ba:gala Sipi-goe Deha:poto ibino Ko Gawadubu

emedede bahiti ba:bolo bitanamene. ⁴ Ba: hibila, Godote ba:bi okopino wato kala:mo ebene mahilo dopamo a:miya:telamiya;, ba:bema: iba:te ibino baidinomamo ebene holoholo kumima:na:. ⁵ Iba:te ba:bolo ba emedena Kodawa Godoko kapiyate ibino aloma: eda:te hopo konomote gala a:kadunakamene, ba:bema: hegeloeno alo ba:gala wuikino aloma: ubi gala miya:teheni iba:te emedena emedena tetelo koko gawadubuma: eba:go beda:hanamena:.

Tete Tatalila Ya:suti Hopo Habamo Gala Kakapema:ne

⁶ Ba:bene na Yonete ba:moi hiliyonomo komokomo ulame da:wibohui, ba:ba tetelo Godokono nopodawate natamo na:goi, “Ba:moi tabo komokomo ba: hibinomola, iyo, kebe lumagiti ama:godone dulihome, wadiyala ebete hibima: na:midila:mene. Hibila, Kodawa Godote ebene Gobogoboeno helo ebene ukui hawakalimipa:tamo keba ka:na ka:poemenako, ebete ba: ba:ba ka:na na hopo habamo poename, tete tatalila kebe komate dikulihomena: ba:bi komokomo nale ebene okopi kopiya:tulamema:.” ⁷ Iyo, Ya:suti tawakaluba:tamo ba:ma ka:na goena, ‘Mu numitota:la;, tete tatalila na ba: kopema:nemo!’ ”

Ba:bema: na Yonete goemo, puya:te ba:moe bukoeno tabo komamo da:papamila:halemena: iba:te na:kalakalahamena:, mabu ba:moi tabo komokomo ba: Godote hopo habamo ikulihoma: a diya:tua:mehui ba:moi ba:bi komokomola. ⁸ Iyo, na ba: Yonete, nale ba:moi komokomo ulame komo ba:gala Godokono nopodawoeno tabo

uliho komo da:wibohui, ba:ba tetelo nale ba:be nopodawa adikumima: ebene nato mabamo dito guimo. ⁹ Huiyatiya ebete natamo na:goi, “Ao, ama: na akadikunama:la! Na ba: ama: ba:gala komo Godokono ukui hawakalimipi ekaki huiyala, mabu na Godokono huiyaha: okodawa etala, ba:gala la:le ba:moe bukoeno tabamo keba ka:na ka:papamila:haleonama, na ba: ba:ba ka:na kapapamiwatanamo. Ba:bema: wadiyala ama: Godoko kapiya nadikuma:.”

¹⁰ Ba:bene nopodawate ebene tabo moga:melo natamo gala na:kagoi, “Tete tatalila ba:moe bukoeno tabo komokomate hibilo kikulihoma:na:, ba:bema: wadiyala ama: ba:moi komo ugumuilihino tawakalubi hiliyonomatamo na:hawakalilamiya: ¹¹ Huiyatiya hopo habanapi ipuwalo puya:te kuba komokomo ba:gala dalowa: komokomo dododilinaka, ba:bakobako tawakaluba:te ukui hiya:ma: midilihino hopoeno kuititi teta:mo atu komokomo nododilinakamena:. Ba:gala puya:te tuputupu komokomo dododilinaka ba:gala hidohido talona ipuwalo demedehona, ba:bakobako tawakaluba:te kuba gabamo emogabuimi komamo gudihino iba:te atu hidohido komo nododilinakamena:.”

¹² Ya:suti tabo ba:ma ka:na goena, “Mu numitota:la:, tete tatalila na ba: kopema:nemo. Ba:bema: tawakaluba:te kebe komokomo dododilinakui, nale ba:bi komo da:panagilamelelamemo ibi hiliyonomatamo huiya modobolo kopikalameholema:nemo. ¹³ Na ba: Mabula ba:gala na Kuititila, iyo, na ba: Dopo

Hapula ba:gala Gala Hapula!

14 “Ba:bema: puya:te ibino ga:ga:ga: kaliko dukulalenaka ba:ba:te na:kalakalahanamena; mabu na Kodawate iba:tamo modobo tabo kogoema:nemo iba:te naeno ko habamo hibi gigihodo pa:pa:la:hate wiboha: ka:ka: dikalamena ba:be kehane gao kopenahama:.

15 Huiyatiya gahagaha huiya tawakalubi na Kodawate ibi koduhilamema:nemo iba:te naeno ko habamo a:kapa:pa:la:hamena:. Iyo, kuba hilopo komokomo ododilipi ba:gala giwali iya:tawahapi, puya:te kamena pilo ba:gala dubu pilo dododilina, puya:te komo tawakalubi anakapulamema: dewagelena ba:gala puya:te ida:da:li dadikulamena ba:gala puya:te ha:da amiho tabo kalakalago dolamagimina, ibi hiliyonomo ipuwalo eta kapiyate naeno habamo a:kapa:pa:gamene.

16 “Na ba: Ya:sutila, Da:ibidikono galanepi ipuwalo Ko Gawadubuma: deda:namo ba:betela, iyo, na ba: Huli Olokila mabu uli hegela owaloho tetelo na konomamo a:la:minanakomo. Ba:moe ba:be mabuma:nale naeno nopodawa la: hiya:hiya: sose tawakaluba:tamo a:poememo, la:le ba:moi komokomo hidamo kiya:tawahama:.”

17 Ba:bema: Sipi-goe Deha:potoeno Gobogobote ba:gala ebena Kamena iba:te ebetamo kapimilo ga:lana, “Wadiyala, ama: na:pa:!”

Ba:bema: puya:te ba:moe tabo dulihomea; wadiyala ibi hiliyonomate ebetamo atumu na:kaga:lamena; “Wadiyala, ama: na:pa:!”

Ba:bene beya kapete pui dulamena, wadiyala ba:ba:te ibino ubilo Sipi-goe Deha:pototamo na:pelama:mena:, iba:te ebena wiboha: ka:ka: beya huiyaheno kopenihoma:.

*Yonekono Kuititi Tabo Buka
Ka:lamiholeawatamo Da:goiya:*

¹⁸ Ba: hibila, ba:moe bukoeno tabo komokomo ba: Godokono ubilo hopo habalo dikulihomena: ba:bi komokomola. Ba:bema: puya:te ba:moi tabo duli homena:, na Yonete iba:tamo kodakoda tabo ba:ma ka:na goemo, kebe lumagiti ba:moe buka kubahimima: eta hiya: tabo kapiya deha:potonomo ba:moe bukamo dihatemene, Godote ebetamo kuba huiya kikamema:ne, iyo, ba:moe buka ipuwalo kebe koko temeteme komate hopo habanapa:tamo pelamema: da:hawakalilamena, Godote ba:bi atu temeteme ebetamo hibilo kopoelamema:ne. ¹⁹ Ba:gala kebe lumagiti ba:moe buka kubahimima: eta hiya: tabo kapiya deha:potonomo ba:moe bukane dito degebolemene, Godote ebegodone ebena hidohido komo kuwatemema:ne, iyo, ebete Godokono talona haba ipuwamo a:kana:pa:gamene ba:bema: ebete wiboha: ka:ka: dikalamena ba:be kehoeno gao a:kanenamene.

²⁰ Ba:bema: Ya:suti ba:moe bukoeno tabo komokomo hiliyonomo hibinomoma: goelo ebe ha:kiya ba:ma ka:na goena, “Hibila, na tatalila kopema:nemo!”

Ba:bene na Yonete huiya tabo na:kagoemo, “Ba:ba:la! Kodawa Ya:su, ama: na:pa:!”

²¹ Wadiyala Kodawa Ya:sukunu malemale komote ebena tawakalubi hiliyonomagodolo

nitanamene. Ba:moe ba: naeno tabo kuititila.
Ba:ba:la.

GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Mar 2024 from source files dated 5 Mar 2024

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75